

Motrišta.....

Moja mama je ovih dana otišla u starački dom u kojem će najvjerojatnije završiti i svoj život. Moja mama, iako ima tužnu, Alzheimerovu bolest, u stvari je sretna žena, jer nije sama, i mi se brinemo za nju. Bila je s nama kod kuće sve dok smo mogli, no zbog bolesti prebačena je u bolnicu, gdje je ostala sve do trenutka kad su pronašli mjesto za nju u staračkom domu, koji nije blizu moje kuće, no to nije ni najvažnije. Tako će moja mama sprovesti svoje zadnje dane ovog zemaljskog života u jednom od kanadskih staračkih domova, gdje će - a u to sam zaista sigurna, jer ću se ja za to pobrinuti - biti ispunjene sve njene želje i potrebe. Dakle, bit će komotna. Kad sam je dovela u taj dom pitali su me koji jezik govori i onda mi je jedna od sestara rekla da je šteta da nije Talijanka, jer neke od sestara u domu govore talijanski, no nitko ne zna hrvatski.

Danas, kad mislim o njenom kraju teško mi je pri srcu, jer uz sve ono što nam treba u starosti - mir, hrana, voda, lijekovi, obitelj - njeni zadnji dani bit će među strancima, tamo gdje je nitko neće razumjeti i ja ću im morati prevoditi njene riječi, ili njoj objašnjavati što je rekla ova sestra ili doktor. Zadnje dane svog života provesti će ne slušajući zvuk svog rodnog kraja, svog jezika kojeg je toliko voljela - bit će među strancima, kako sam već rekla, i slušati neke tuđe riječi koje ne razumije.

I pitam se, dragi moji prijatelji Hrvati u Torontu, Mississaugi, Oakvillu, Bramptonu, Oshawi, Barrie, Norvalu i svim mjestima oko Toronta u kojima se nalaze Hrvati, kako je to moguće da mi - ova ogromna hrvatska zajednica - nemamo niti jednog staračkog doma gdje bi smjestili svoje mame, tate, djedove, bake, stare tete koje su se brinule za nas; one koji su nas doveli ovdje, podigli na noge i sada zaslužuju da se mi pošteno pobrinemo za njih, a ta briga ne znači samo hrana, voda, lijekovi i dobra riječ. Ta briga bi isto tako trebala značiti da im u njihovim zadnjim danima omogućimo da ih okružuje osoblje staračkog doma, koje govori hrvatski; tamo gdje se kuha hrana onako kako je mi kuhamo; da po hodnicima te bolnice vide slike gradova i sela od kuda su došli i kuda će im duša poći jednog dana. Valjda su ti naši starci zaslužili da svoje zadnje trenutke provedu u dragoj im glazbi svojih majka i očeva, u onom u čemu su odrasli, a ne u nečemu stranom, njima nepoznatom.

Eto, naša upravo silna zajednica ovdje nema staračkog doma za naše ostarjele Hrvatice i Hrvate koje još koji puta vidamo po večerama, zabavama i onda nestaju i samo se čuje da su u ovom ili onom staračkom domu, no niti jedan od njih nije u hrvatskom staračkom domu, jer ga - nema. Sada bi me netko mogao okriviti da je moja mama trebala naučiti engleski i stvar bi bila riješena. Koje sreće da je naučila, ne zbog svoje starosti već zbog nje same, no to nije o čemu govorimo. Svi mi znamo da se pred sam kraj života vraćamo i mišlju i jezikom i sjećanjem tamo gdje smo se rodili, tamo gdje smo odrasli, proveli svoje djetinjstvo, a jezik nam na kraju postaje ono što nam je majka tepala kad smo se rodili.

Govore mi da smo nekada davno, ne u moje vrijeme, mi Hrvati ovdje u Torontu i okolici imali neke planove za starački dom i onda odmah čujete optužbe o onome ili ovome; kako se je netko obogatio; kako je netko nekome to prodao itd, itd. Svaki puta kad to slušam, hvata me tuga i žalost mi prođe srcem, jer samo je jedno činjenica: ma što da se dogodilo, mi danas nemamo starački dom za naše starce, a potreba za takvim domom je upravo ogromna, i svakim danom sve veća i veća. Pogledajte samo oko sebe i vidjeti ćete da je naš prosjek sve stariji i stariji, i svi mi moramo završiti negdje. Zar među strancima - kao moja mama, ili mnogi vaši stariji roditelji?

Ja se osobno nadam da ću završiti negdje u staračkom domu u Zagrebu, no to su, za sada, samo moje želje i tko zna dali će se ostvariti. U ovom trenu ja pitam ovu zajednicu u ime svih nas koji nismo tako stari, ali mladost smo prošli i polako nam se približava predvečerje života, a imamo stare roditelje, koji nam umiru među strancima: zar mi, kao zajednica, nismo dužni učiniti sve da su zadnji naši dani, ili dani naših roditelja, provedeni s onima koje najviše volimo, s Hrvatima, tamo gdje će se brinuti za nas naše osoblje i gdje će svaka naša riječ biti dobro razumljena?

Naša H.N.K. "Croatia" je kupila zgradu u Mississaugi za potrebe ove zajednice. Da li je itko od čelnika H.N.K. "Croatia" razmišljao o tome da se kraj te zgrade kupi i neka kuća za starački dom za naše starce, kojima mi - naša hrvatska zajednica - duguje onu posljednju pažnju upravo zbog svega onoga što su za učinili za nas, našu djecu i našu Domovinu. Mislim da je to najmanje što možemo za njih učiniti.

Tako ja mislim.

Valentina

PREDBILJEŽITE SE NA

HRVATSKU ISKRU....

Cijena: \$1.00

No. 39 - 31. VII, 1999

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

**Čitajte u
ovom broju :**

☐ **Sadržaj na
strani 2**

☐ **Polemika dana**

☐ **Članice Pakta
biraju svoje
političke saveze**

☐ **Tajkuni "čistih" ruku?**

☐ **Svatovac**

☐ **Pernati svijet
Neretve**

I drugo....

Midland 1999. godine: "Mi se vraćamo kući - u Osijek!" govori obitelj Opačak iz Toronta

Hrvatska
ISKRA
 (Bivši "CIRKULAR" za
 Toronto i okolicu
 Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
 Canadian Croatian Journal)

Izlazi dva puta mjesečno
Editor-in Chief
Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:
 Drago Geoheli,
 Dr. Darko Desaty, Zlata Jurić,
 Ivica Puhalo
 Jozo Mišetić, Ing. Slavko Butković.

Address • Adresa :
 1137 Centre Street
 Thornhill, Ontario
 L4J 3M6

Telephone • Telefon :
 (905) 738 - 0053
 Fax :
 (905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja
 Pretplata :
 \$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
 made directly, to the Editor-in-Chief.

Pretplata na "ISKRU" može se
 učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates for 1999.
 1/2 page - \$ 100.00 per issue
 + 20 gratis issues
 \$ 1,000.00 yearly
 \$ 500.00/six months
 1/3 page \$ 50.00 per issue
 + 15 gratis issues
 \$ 600.00 yearly
 \$ 300.00 /six months
 1/8 page (business card)
 \$ 25.00 per issue
 + 10 gratis issues
 \$ 500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

"Hrvatska ISKRA" Broj 39, 31. srpanj, 1999

SADRŽAJ	
Urednica piše	2
Vijesti iz toronta	3
Najnovije vijesti	4
Vijesti na engleskom	5
Dan Domovinske zahvalnosti	6
Polemika dana	7-8
Razlaz između dijaspora i HDZ-a	
Odjeci	
Michael McAdams pismo CNN-u	9-10
Isprcaj rodoljuba	10
Politički život	
Vijesti iz Haaga	11
Članice Pakta biraju političke saveze	11
HDZ i šestorica o izbornom zakonu	12
SDP podržava mogućnost da Srbi glasaju kao dijaspora	12
Gospodarstvo	
Tajkuni "čistih ruku"?	13
Do 2000 cestom do Rijeke za sat i pol	14
TASK force u Domovini	14
Međunarodni odnosi	
Zločinac bez zemlje	15
SFOR's licence to kill	15
Letter to Globe and Mail, S. Bogovic-Zeskoski	15
Gosti naše zajednice	16
Lijepom našom	
Mojim očima (i srcem)	17
Svatovac	18
Pernati svijet Neretve	19
Omiš	19
Vijesti iz kulture	20
Događaji zajednice	21 - 23
Vaša pisma	24
Vaše zdravlje	25
Svaštice	26
Sport /	27
Motrišta	28

Urednica piše :

Dragi čitatelji,

Čini mi se da nam ovo ljeto, bar meni, protiče tako brzo i uskoro će nam već i jesen, a mi, vjerojatno zbog upravo užasnih vrućina, nismo mogli pošteno ni uživati u ljetu. Ja se nadam da će ostatak ljeta biti malo ugodniji, posebno za vas koji odlazite ovih dana u Hrvatsku na more. Javite nam se lijepom razglednicom, nama koji ostajemo ovdje bit će nam posebno drago.

Ne znam kako ste vi primili smrt John Kennedy-ja, no mene je ta smrt potresla, jer čini mi se da smo ga pratili u rastu, skoro da je bio "moj" sin i bio je nekako "normalan" uz sav potpuno nenormalan život kojim je bio okružen. Čini mi se da je svijet izgubio dobrog čovjeka, a tko zna što je mogao dati da mu je dar vremena bio duži.

I opet tuku po nama i po našoj Hrvatskoj – sad kanadski mirotvorci govore kako gdje god su se kretali u Hrvatskoj, svugdje su bili izloženi PCB-u i radioaktivnom smeću. Interesantno je to da takve izjave o njihovom trovanju u Hrvatskoj, padaju baš onda kad nama u Hrvatskoj nekako počinje ići turizam. Ne čujem da je hrvatska diplomacija reagirala, no mi moramo biti svjesni da će ovakve negativne, i moguće krive izjave raznih kanadskih čelnika imati velike posljedice za Hrvatsku, za naše gospodarstvo, turizam, čak i za poljoprivredu. Osim toga, koliko ja znam, svi ti mirotvorci su bili na teritoriju koji su okupirali Srbi, pa se pitanje postavlja, što su nam Srbi ostavili u naslijeđe u tim krajevima i da li to predstavlja ogromnu prijetnju za zdravlje Hrvata – prognanika, koji danas žive na tim prostorima? Hrvatska službena tijela bi trebala reagirati što hitnije i izaći u javnost svijeta s najobjektivnijim podacima zbog hitnog obavješćavanja što šire publike.

I danas još jedna vijest – Louise Arbour će prijaviti Hrvatsku UN-u radi nesuradnje RH u pogledu "Oluje" Zaista? Ne znam koliko je škodilo SRJ što nije surađivala s Haagom. Naši Hrvati koji su bili ili poslani, ili su sami otišli i nitko ih nije trebao ni loviti, niti tražiti i danas sjede, sad već godinama, u zatvoru; pokušavaju im se imputirati razne optužbe, dok pravi krivci još i danas mirno žive; bar mi ne znamo da se netko jako trudi. U međuvremenu haaški sud sudi žrtvama Arkana, Karadžića, Mladića, Miloševića, Šijavančana, Radića, Mrkšića – koliko ih samo ima! Ne znam kako će ovo proći, ali ja osobno odobravam ministru Šeparoviću na "kičmi"! Već je i vrijeme!

Valentina Krčmar

ŠPORT

Na Jarunu 430 sudionika iz 46 zemalja Od 22. do 25. srpnja zagrebačko jezero Jarun bit će domaćin Svjetskog juniorskog prvenstva u kajaku i kanuu na mirnim vodama

ZAGREB, 21. srpnja - Nakon što je zagrebačko jezero Jarun bilo domaćin najboljim europskim seniorima prije desetak dana, a prije toga i hrvatskom prvenstvu, od 22. do 25. srpnja ugostit će najbolje svjetske juniore koji će se natjecati na 8. Svjetskom juniorskom prvenstvu u kajaku i kanuu na mirnim vodama. Bit će to uigravanje uoči II. svjetskih vojnih igara, budući da je seniorsko EP, zbog brojnosti i važnosti, bilo glavna proba za SVI. Na svjet-skoj smotri kajakaša juniora nastupit će oko 430 natjecatelja iz 46 zemalja svijeta. Ne prigodnoj konferenciji za novinare bili su Željko Šplajt, djelatnik Hrvatskog kajakaškog saveza, Matija Ljubek, dopredsjednik Organizacijskog odbora Svjetskog juniorskog prvenstva, Branko Lovrić, tajnik HKS-a, Pavao Havliček, voditelj press-centra, a Međunarodni kajakaški savez (ICF) je predstavljao Nizozemac John Leukemans, koji će biti i glavni sudac na SP.

Započeo je naš proslavljeni kanuist, a danas član Hrvatskog olimpijskog odbora Matija Ljubek, zahvalivši svima koji su na bilo koji način pomogli da EP prođe u najboljem redu i pomogli u pripremama svjetske smotre. Međutim, pri spomenu na hrvatske redstavnike, nije zvučao naročito optimistički:

Od naših juniora na ovom Svjetskom prvenstvu ne bi trebalo očekivati previše. Zadovoljni bismo bili ukoliko Edo Mujkić i Goran Lazić izbore finala u kanuu, govorio je Ljubek.

GRADILIŠTE CROATIJINOG STADIONA JUČER JE BILO POD POSEBNIM POVEĆALOM Uefa zadovoljna novim licem Maksimira

ZAGREB - Gotovo svi Croatijini djelatnici koji znaju engleski jezik jučer su se bavili Uefinom delegacijom koja je došla vidjeti što je napravljeno na gradilištu u Maksimiru. Naime, službena Uefina inspekcija koju su činili Thomas Kreuzer i Isabelle Ruckstuhl iz Uefina T. E. A. M. marketinga te Robbie Lloyd iz manchesterskog Sports Managementa pregledala je nacрте stadiona u gradnji, prekontrolirala radove i poštivanje rokova, obišla gradilište i sve to snimila kamerom. Na žalost, dama i gospoda koju je Uefa poslala u Zagreb ispričali su se hrvatskim predstavnicima medija jer nisu željeli stati pred mikrofone. Rekli su da nemaju takav običaj i da to nije njihov posao. Uostalom, oni će svoje dojmove prenijeti mjerodavnima u Nyonu. A kakav je dojam o zapazanjima inspektora, pokušao je ocijeniti glavni Croatiajin direktor Mirko Novosel.

- Vrlo su zadovoljni viđenim jer sve ide po planu, a sreća je i što su pred nama Vojne igre, pa je to ubrzalo radove - kazao je Novosel te izvijestio o radovima na gradilištu:

- Sjever je gotovo završen, prilazi i sanitarni čvorovi su potpuno završeni, fasada je pri kraju, zgrada između zapada i sjevera bit će završena uskoro. U nju će na prve dvije etaže novinari, bit će tu press centar i press klub. Na trećem će katu biti Uefin ured, a na četvrtom VIP hospitality, ono što je prošle godine bila restauracija "Domagoj". A i VIP etaža na zapadu bit će završena do 31. srpnja, kad cijela zapadna tribina mora biti gotova.

Kako je za rad novinara potreban krov, brzo će se prionuti i postavljanju krova nad zapadom, pa će novinari Ligu prvaka gledati zajedno s važnim gostima i uzvanicima, dok ne bude gotov

Predstavnik ICF-a Lukemans bio je u Zagrebu još na Univerzijadi prije 12 godina i već je tada za jarunsku regatnu stazu govorio da je jedna od najboljih na svijetu. Osim toga, Zagrepčani su sjajno organizirali Europsko prvenstvo. Ako je suditi po tome, ni Svjetsko prvenstvo ne može loše ispasti, rekao je Nizozemac.

Svečano otvaranje Svjetskog juniorskog prvenstva je u četvrtak (19 sati). Natjecanje će poceti u petak u 9 sati kvalifikacijama, a finala će biti u 16 sati. Nakon trodnevnih nadmetanja, zatvaranje prvenstva bit će u nedjelju poslijepodne. (I. Markulin, Vjesnik, 21.7.99)

cijeli krov, pa se presele u svoju novu ložu. Tako će nestati i dva rasvjetna stupa uz zapadnu tribinu, a reflektori će biti na tom novom krovu zapadne tribine.

Čelnici Croatije, prije svih Mirko Novosel, morali su odgovoriti inspektorima na 50 pitanja, zadovoljiti uvjete koje Uefa traži za igranje u Ligi prvaka.

- Na sve smo odgovorili i mislim da su zadovoljni. Uostalom, to su nam i rekli, ugodno su iznenađeni, pogotovo gospodin Lloyd, koji je već bio ovdje. Kaže da bi za ovo što smo mi napravili od rujna 1998. u Engleskoj trebalo dvije godine.

* Je li bilo kakvih kritika, nečega čime nisu bili zadovoljni?
- Ne, ostavili smo dobar dojam, priredili smo im i malu izložbu s nacrtima tribina, izložili makete.

* Kad očekujete Uefin odgovor na izvještaj njene inspekcije?
- Uopće ga ne očekujemo, već sada je sve u redu, na sva smo pitanja odgovorili. Moramo završiti ono što je zacrtano po nadnevcima, a do 30. lipnja 2000. godine sve mora biti završeno. Tada nam istječe privremena dozvola za uporabu stadiona.

* Hoće li inspektori ponovo posjetiti Zagreb?
- Doći će na kvalifikacijsku utakmicu Lige prvaka - zaključio je Novosel.

Uefini su predstavnici oko 12 sati završili posao, Croatiajini čelnici počastili su ih ručkom u "Okrugljaku", a onda su otputovali u Rijeku da bi i tamo pregledali stadion i utvrdili mogućnosti Kantride.

R.

Junaci

Hrvatski košarkaši blizu polufinala

PORTO - U petom nastupu na Svjetskom prvenstvu juniora što se igra u Portugalu izabranici Mladena Šestana izborili su petu pobjedu, ovaj put nad Australijom (58:56). Najdojmljiviji pojedinci u redovima Hrvatske bili su centar Andrija Šišić (19 koševa, 9 skokova) i branič Mario Stojić (15 koševa, 5 skokova).

Našima danas predstoji susret sa Španjolskom, uoči koje imaju najbolji omjer koševa (+14) u krugu s Grčkom (-4) i Španjolskom (-10). Ako Hrvatska pobijedi, bit će prva u skupini, što će biti i ako izgubi s manje od 12 koševa. Koliko je Hrvatska blizu polufinala govori i podatak da si, da bi bila druga u skupini, može dopustiti čak i "luksuzni" poraz od 18 koševa.

Za razliku od juniora kadeti su na Europskom prvenstvu u Sloveniji prošli vrlo loše. Unatoč pobjedi protiv Francuske (75:65) u posljednoj utakmici u skupini, naši se nisu uspjeli plasirati u četvrtfinale pa im predstoji borba za plasman između 9. i 12. mjesta. (RI-db)

INSTRUCTIONS FOR GIVING YOUR CAT A PILL

1. Pick your cat up and cradle it in the crook of your left arm as holding a baby. Position right forefinger and thumb on either side of cat's mouth and gently apply pressure to cheeks to check while holding pill in the right hand. As cat opens mouth, pop pill into mouth. Allow cat to close mouth and swallow.
2. Retrieve pill from floor and cat from behind the sofa. Cradle the cat in left arm, and repeat process.
3. Retrieve cat from bedroom, and throw soggy pill away.
4. Take new pill from foil wrap, cradle cat in left arm holding rear paws tightly with left hand. Force jaws open and push pill to back of the mouth with right forefinger. Hold mouth shut for a count of 10.
5. Retrieve pill from goldfish bowl and cat from top of china cabinet. Call spouse from backyard.
6. Kneel on floor with cat wedged firmly between knees, holding front and rear paws. Ignore low growls emitted by cat. Get spouse to hold cat's head firmly with one hand while forcing wooden ruler into mouth. Drop pill down ruler and rub cat's throat vigorously.
7. Retrieve cat from curtain rod, get another pill from foil wrap. Make note to buy new ruler and repair curtains. Carefully sweep shattered figurines from mantle piece and set to one side for gluing later.
8. Wrap cat in large towel and get spouse to lie on cat with its head just visible from below spouse's armpit. Put pill in end of drinking straw, force cat's mouth open with pencil and blow down drinking straw.
9. Check label to make sure pill not harmful to humans, drink some water to take taste away. Apply band-aid to spouse's forearm and remove blood from carpet with cold water and soap.
10. Retrieve cat from neighbour's shed. Get another pill. Place cat in cupboard and close onto neck to leave head showing. Force mouth open with dessert spoon. Flick pill down cat's throat with elastic band.
11. Get screwdriver from garage and put door back on hinges. Apply cold compress to cheek and check records for date of last tetanus shot. Throw T-shirt away and get new one from bedroom.
12. Call fire department to retrieve cat from tree across the road. Apologize to neighbour who crashed into fence while swerving to avoid cat. Take last pill from foil wrat.
13. Tie cat's front paws to rear paws with garden twine and bind tightly to leg of dining table. Get heavy duty pruning gloves from shed. Force cat's mouth open with small wrench. Push pill into mouth followed by large piece of steak. Hold head vertically and pour pint of water down the throat to wash pill down.
14. Get spouse to drive you to emergency room; sit quietly while doctor stitches fingers and forearms and removes pill remnants from right eye. Stop by furniture store on your way home to order new table.
15. Arrange for SPCA to pick up cat and call local pet shop to see if they have any hamsters.

MIDLAND 1999, Na duhovnoj obnovi s bojama hrvatskog nogometnog uspjeha sa sportskog prvenstva 1989 g. u Francuskoj, braća Pavić i prijatelj iz Barrie, Ont.

Kad u loncu zakipi, digni poklopac, ispusti paru...

Ivica Puhalo

Jednom mi je jedna gospođa samozadovoljno rekla da se ona i njen suprug baš nikada ne svađaju! Divno! Očekivala je, možda, od mene "aplauz", ali dobila je samo neizrečeno sažaljenje, jer od takvih izjava trava mnogo bolje raste.

Moja "Bolja Polovica" i ja se isto na svadimo! Mi tek "povremeno" imamo pokoji "nesporazumčić", razliku u gledanjima, vruće diskusije, puštanje pare iz lonca ili neku drugu formu domaćinskog bračnog rata, ali jednom kad se prašine slegne i polizemo si rane, život je mnogo slađi i više smo tolerantniji jedan prema drugom.

Oh! Usput rečeno, ista gospođa već radi na svom trećem braku i ima NAJZELENIJU TRAVU na Zemlji i okolici!

"Od svih ozbiljnih stvari - brak je najsmješniji."

Meuamarchais u "Le mariage de Figaro"

ČINI KUĆO?

Što znači "čini kućo", pitali smo vas u posljednjem broju HRVATSKE ISKRE. Kažu mi neki, da taj dalma-tinski izraz i nije tako ugodan, a od kuda je došao, ne znamo. "Činiti kućo" znači: "šuti, ne govori, nemaš pojma", ali ako je to rečeno u jednoj lijepoj situaciji, koji puta može i značiti: "Šuti i uživaj, ne pokvari sve riječima". Upotreba u rečenici (moje prijateljice): "I nikad nemoj činiti kućo, reci što ti je na duši!" (VK)

Vijesti iz Toronta

Zamoljeni smo da vam se zahvalimo:

DORA FOUNDATION, Mississauga

Dear friends,

July 16, 1999

Thank you for making this year's "DORA" Golf Tournament, sponsored by Modern Age Plastics Inc., Draganjac & Pressman Chartered Accountants, Steve Krasic of Equion Securities Ltd, BMD Tool & Die, and Cziraky Grossi Chartered Accountants, a tremendous success. Your response to the needs of orphaned children in Croatia, and Bosnia-Herzegovina was outstanding.

Over the past 7 years, with your generous support, we have raised over \$106,000 for "our kids". We are pleased to report that once again we will be able to renew our sponsorship of 25 needy children. Each child receives \$50.00 per month for one full year. Out of the funds, we were also able to send one of our kids, with a rare skin disorder, to Jerusalem, for one month in 1997 and 1998. We are pleased to report that the treatment appears to be working.

Our 8th Annual Golf Tournament will be held on Tuesday June 13, 2000. Please mark your calendar now, as we sell out quickly.

Thank you for your support.

Sincerely yours,

Stan Trtanj, for "Dora"

I još jedna zahvala....

"DORA" humanitarna organizacija, Zagreb, Hrvatska

To all golfers, sponsors and supporters:

Dear friends,

July 13, 1999

Congratulations on another successful Golf Tournament!

We gratefully acknowledge receipt of your funds which enable us to continue our support of 25 needy children who have lost one or both parents. This enables us to continue our \$ 50.00 per month sponsorship for another year.

On behalf of the children, we thank you and look forward to your continued support.

Sincerely,

Zdenko Mlakar
Director

Nešto novo: "HLADNO PIVO"

U Torontu nešto novo! Složila se ekipa od šesnaest ljudi, igrači "slo-pitch" national soft ball, i nadali si ime "Hladno Pivo". Ovi će dečki po prvi put predstavljati Kanadu u toj igri, na natjecanju, koje će se održati 21 - 22. kolovoza 1999. u Canton-u, Ohio, U.S.A. Svi dečki su članovi H.B.Z. Odsjeka 515, B.M. Luketich i Hrvatske mjesne zajednice Toronto.

Odbor odsjeka 515, H.B.Z. Toronto želi im sretan put i dobar, zabavni uspjeh.

Uz srdačan pozdrav čitateljima,

Steve S. Smintich, predsjednik L 515

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 39, 31. VII, 1999

S. J., Hrvatski informativni centar - Zagreb
JOŠ DANAS NAZOVI SVOG SENATORA!

**APEL AMERIČKIM HRVATIMA
ZA POTPORU SENATSKOJ
AKCIJI USMJERENOJ PRIMITKU
HRVATSKE U PROGRAM
PARTNERSTVA ZA MIR**

Hrvatsko-američka udruga nedavno je provela vrlo uspješnu akciju lobiranja putem dopisnica, u kojoj su tisuće dopisnica poslale predsjedniku Clintonu tražeći njegovu potporu ulasku Hrvatske u Svjetsku trgovinsku organizaciju. Ova lobistička udruga nedavno je pokrenula još jednu vrijednu akciju, koja predstavlja idući korak u primitku Hrvatske u organizacije koje nude onu razinu međunarodne prihvaćenosti koju Hrvatska danas ne uživa.

Senator Slade Gorton, republikanski predstavnik Države Washington, dijeli među svojim kolegama u Senatu pismo naslovljeno "Poštovani kolega", u kojem ih moli da potpišu pismo predsjedniku Clintonu u cilju potpore hrvatskom primitku u Partnerstvo za mir.

Dok senator Gordon dijeli ovo pismo svojim kolegama, na američkim Hrvatima je da nazovu svoje senatore i zamole ih da potpišu pismo senatora Gortona. Što više građana nazove, više će senatora potpisati, i pismo će imati veći utjecaj na predsjednika.

Osvrćući se na rane dane hrvatske težnje za suverenost, kada je volonterski duh prožimao i pokretao hrvatsku zajednicu u SAD-u, lobist Mark Sloman zapisano je u kolumni "Pogled s Hilla", u publikaciji "Croatian American" Hrvatsko-američke udruge, između ostalog, i sljedeće: "Došlo je vrijeme da hrvatska zajednica u SAD-u ponovno zadobije nekadašnji oblik i očituje svoju kolektivnu snagu... Američki Hrvati jasno su pokazali da je sloboda Hrvatske bila vrijedna vremena i truda. Razina sudjelovanja je pala od onih dana ponesenosti, ali taj trend treba preokrenuti."

Senator Gorton će nesumnjivo učiniti svoj dio, a na američkim Hrvatima je da se uključe u akciju i doprinesu njenom uspjehu. Svaki potpis na pismu povećava njegov učinak, stoga nazovite još danas! Skrećemo Vam pozornost da i vrijeme istječe, jer Kongres prekida s radom 6. kolovoza 1999!!!

Sve relevantne informacije, kao i telefonske brojeve senatora, možete pronaći na adresi <http://www.hic.hr/pfp.htm>

TELEFONSKI BROJEVI SENATORA

Arizona:	Michigan:
John McCain 202-224-2235	Carl Levin 202-224-6221
Jon Kyl 202-224-4521	Spencer Abraham 202-224-4822

California:	Missouri:
Barbara Boer 202-224-35553	Christopher Bond 202-224-5721
Dianne Feinstein 202-224-3841	John Ashcroft 202-224-6154

Illinois:	New York:
Richard Durbin 202-224-2152	Daniel Moynihan 202-224-4451
Peter Fitzgerald 202-224-2854	Charles Schumer 202-224-6542

Indiana:	Washington:
Richard Lugar 202-224-4814	Slade Gorton 202-224-3441
Evan Bayh 202-224-5623	Patty Murray 202-224-2621

NAJNOVIJE VIJESTI

Priredila: Valentina Krčmar

Marin Sopta - tajnik Ministarstva razvitka, useljništva i obnove

28.07.99. Predsjednik Republike dr. Franjo Tuđman donio je odluku kojom se gosp. Marin Sopta imenuje državnim tajnikom Ministarstva razvitka, useljništva i obnove, priopćeno je iz Ureda Predsjednika. "Vrlo sam ponosan i čast mi je što me je Predsjednik Republike imenovao na ovu dužnost. Nastojat ću opravdati njegovo povjerenje na opće zadovoljstvo svih koji su mi do sada dali potporu. O budućim planovima ne bih htio govoriti prije nego sjednem i razgovaram s ministrom Radicom. Imam nekih ideja i planova koje ću ministru izložiti, a o čemu će nakon razgovora hrvatska javnost biti upoznata", kazao je u izjavi za "Večernji list". Marin Sopta, koji na novu dužnost dolazi s mjesta direktora Hrvatskog centra strategijskih istraživanja. U HDZ-u M. Sopta obnaša dužnost tajnika te stranke za iseljništvo za prekomorske zemlje.

MILOŠEVIĆEVOJ SRJ NEMA MJESTA U PAKTU

27. srpanj 1999. Simbol Pakta za stabilnost na kojem stoji osam zvjezdica samo je prijedlog logotipa koje je članicama Pakta predložila Finska, rekla je predsjedateljica EU. Želimo naglasiti da se ne smije zaključivati da osma zvjezdica zapravo skriva formulu za uključivanje SRJ u Pakt, iako u samom Paktu stoji da će SRJ jednom biti njegova članica, ali demokratska, a ne Miloševićeva SRJ. Hrvatskoj su to potvrdili i njemački i francuski ministri vanjskih poslova, rekao je glasnogovornik Ministarstva za vanjske poslove RH Ž. Trkanjec, reagirajući na vijest da je iznenadno pojavljivanje simbola Pakta na sarajevskom summitu izazvalo nervozu u redovima hrvatske diplomacije. Isto tako neslužbeno se saznaje da je Sveta Stolica tražila od hrvatske diplomacije da posreduje kako bi i njezini predstavnici bili nazočni sarajevskom skupu.

ARBOUR IZVJEŠĆUJE O NESURADNJI RH

Den Haag, 28. Srpnja, Glavna tužiteljica ICTY-ja zatražila je od predsjednice Međunarodnog kaznenog suda G. McDonald da službeno izvjesti Vijeće sigurnosti UN-a o nesuradnji RH s uredom tužiteljstva. Hrvatska nesuradnja "ozbiljno ometa tužiteljeve sposobnosti da provodi istrage i izvede pred lice pravde osobe kojima bi trebalo suditi pred međunarodnim tijelima", navodi se

u pismu. Arbour je kazala da je prošlog tjedna u Zagrebu u susretima s hrvatskim ministrima pravosuđa i vanjskih poslova, Zvonimirom Šeparovićem i Matom Granićem, prenijela svoju duboku zabrinutost zbog pomanjkanja suradnje RH s ICTY. Hrvatska nesuradnja "već je usporila" istrage tužiteljice, a njezin nastavak mogao bi "ozbiljno ugroziti određene istrage i progone s rezultatom koji se svodi na poraz međunarodne pravde", navodi se u pismu.

SAD - Hrvatska progoni oporbu, novinare i Soroša

Zagreb, 28. 7.99. Hrvatska demokratska zajednica na vlasti je od godine 1990. a svoj položaj većine koristi kako bi uznemiravala svoje kritičare te uskraćivala oporbenim strankama mogućnost da se slobodno i jednakopravno natječu na izborima, stoji u priopćenju stajališta američke vlade, a koje je objavila krugovalna postaja Glas Amerike. Hrvatska vlada nadzire elektronske, kao i velik dio tiskovnih medija, ističe američka vlada u svom priopćenju i dodaje da "novinarima koji se usuđuju kritizirati ili otkriti zlouporabu vlade, prijeti gubitak radnog mjesta, tjelesno zastrašivanje, uhiđba, kao i prijetnja zatvorom." Soroševo "otvoreno društvo" također uznemiravaju hrvatski dužnosnici, ističe priopćenje američke vlade koje još navodi da je "od ključne važnosti da Hrvatska vlada prestane sa svojom represivnom praksom te da surađuje s političkom oporbu." (HINA)

DIONICE BJELOVARSKKE BANKE, VALALTE I ATLASA NA ZAGREBAČKOJ BURZI

Zagreb, 29. 07., Dionice Bjelovarske banke i rovinjske Valalte od 29. 07. bit će uvrštene u TN kotaciju Zagrebačke burze, kada i počinje trgovanje ovim dionicama pod burzovnim simbolom BJBB-A-R, odnosno VLLT-R-A. Dan kasnije, u TN kotaciju uvrštavaju se i dionice dubrovačke turističke agencije Atlas, kojima će se trgovati pod simbolom ATLS-R-A.

Lužavec optužuje Upravu za ceste

Zagreb, 28. srpnja, Ministarstvo kreira politiku, nadzire provođenje, ali nije izvršitelj. Tako je i za radove na Paškom mostu odgovorna Hrvatska uprava za ceste, istaknuo je ministar pomorstva, Prometa i veza Željko Lužavec na izvanrednoj sjednici za novinare. Znaajući važnost tog mosta i za prometno povezivanje i za turizam, Ministarstvo pomorstva iniciralo je još prošle godine njegovu obnovu i s 11 dopisa požuralo Upravu za ceste da obavi radove sa svoje strane. Kasnilo se, ali ne samo u tome. Zbog svega toga zatražena je odgovornost ravnatelja Aleksandra Čaklovića,

ustvrdio je ministar. Rečeno je i da bi Paški most mogao biti gotov tek potkraj kolovoza.

GOTOVAC – MOGUĆNOST SAMOSTALNOG IZLASKA NA IZBORE

Dubrovnik, 25. srpnja, Predstojeći parlamentarni izbori nisu obično nadmetanje, već prekretnica za Hrvatsku, istaknuo je na konferenciji za novinare predsjednik liberalne stranke Vladimir Gotovac, tijekom posjeta Dubrovniku. On je izrazio uvjerenje da će oporbena šestorica, unatoč svemu, ostati zajedno i "uhvatiti se u koštac s dramatičnom krizom koja je zahvatila sve sfere života u Hrvatskoj". "Šestorica su složni u tome da stranačke programe i osobne ambicije treba podrediti nacionalnom interesu, što će osigurati pobjedu na izborima kojim će započeti demokratizacija Hrvatske, naglasio je Gotovac. Govoreći dalje, naglasio je da na lokalnoj razini, županijska i gradska vijeća LS-a imaju potpunu autonomiju u oblikovanju izborne politike, ukoliko ona ne prelazi okvire stranački zacrtanih političkih pravaca. On je istaknuo da se zalaže za očuvanje Šestorice, ali bude li potrebno, na izbore liberali mogu ići i samostalno. On je poručio da LS u Dubrovniku nikada neće dovesti u pitanje funkcioniranje gradske i županijske koalicijske vlasti.

Den Haag- SVJEDOČIO STJEPAN KLJUČIĆ

Den Haag, 27.07. U drugoj sudnici haaškog suda jučer je svjedočio Stjepan Kljuić kao svjedok tužitelja u postupku protiv Darija Kordica i Marija Čerkeza. Kljuićevo svjedočenje, koje je trebalo biti tajno, prekinuto je nakon samo jednog dana kako bi se braniteljima Kordića i Čerkeza dalo vremena da se pripreme za njegovo unakrsno ispitivanje na jesen. Kljuić je svjedočio o okolnostima stvaranja HDZ-a BiH i HZ Herceg-Bosne te o kontaktima sa Zagrebom, a svoje je riječi potkrijepio sa 54 dokumenta.

KRSTAIĆ DONIO PREDNOST PARTIZANU

Beograd, 28. srpnja, Nogometaši Rijeke su u prvom susretu 2. predkola Lige prvaka u Beogradu izgubili od Partizana 3 – 1 (2–0). Pogodak Barnabasa Sztiapanovicsa daje nadu Riječanima kako za tjedan dana na Kantridi mogu nadoknaditi zaostatak i kvalificirati se u 3. pretkolo.

ŠIRITE
HRVATSKU ISKRU

VAŠE ZDRAVLJE

Bol u vratu i križima? Plivajte ledno!

Hidroterapija, liječenje vodom ili morskom vodom, jedna je od najstarijih terapijskih metoda u fizikalnoj medicini i jedan od najučinkovitijih modela u sklopu sveobuhvatne rehabilitacije. Pri tome se koriste jedinstvena fizikalna, termalna, mehanička i kemijska svojstva vode ili mora.

Primjerice, sila uzgona, koja se objašnjava Arhimedovim zakonom da tijelo uronjeno u vodu prividno gubi onoliko od svoje težine kolika je težina tj. volumen istisnute tekućine, djeluje suprotno sili teže, pa u slučajevima kad je kontraindicirano opterećenje (ozljede donjeg ekstremiteta, invalidno plivanje) pacijent može sigurno hodati u moru ili vodi koja mu dopire do vrata. Kad je riječ o plivanju, to u prvom redu znači ledno plivanje, pa zatim plivanje slobodnim stilom, koji su za ortopedske pacijente s problemima leđa idealni jer štite intervertebralni disk.

Kod plivača ili pacijenata koji su slabije fizičke snage, horizontalne je pokrete u plivanju lakše izvoditi malo ispod površine vode nego na samoj površini. Pri tome kohezija - način i mogućnost da se molekule vode priljube jedna uz drugu - pridonosi otporu za vrijetne pokretanja kroz vodu.

Terapijski su vrlo važna i termalna svojstva vode. Voda je mnogo bolji vodič topline od zraka, pa tijelo uronjeno u hladnu vodu gubi mnogo veću količinu topline nego na zraku iste temperature. Tako se mast ponaša više kao izolator nego konduktor, pa ima tendenciju zadržavanja topline. To je posebno važno kod plivača maratonaca, za koje je čak i poželjno imati malo masnog tkiva.

Jedan od glavnih razloga za primjenu hidroterapije su fiziološki i terapijski učinci zagrijavanja ili hlađenja. Izloženost tijela različitim temperaturama neće imati samo lokalni učinak tj. kožno-vaskularnu reakciju, već i sistemске učinke na kardiovaskularni, respiratorni i živčani sustav. Na primjer, primjena hladnoće na cijelo tijelo uranjanjem u hladnu vodu produžuje dijasolu, a krvni tlak raste kao rezultat stezanja perifernih krvnih žila. Putem imerzijskih postupaka (postupci uranjanja) toplina se može prenijeti na dublja tkiva, pa se mogu djelotvornije tretirati tj. istezati neelastična tkiva, tetive, kapsula zglobova...

Sama hidroterapija se najviše koristi u terapijskim bazenima, ali su tu i vrtložne kupke, Hubbardovi tankovi, kontrastne kupke, kupke s postupnim zagrijavanjem (Hauffeove kupke), sjedeće kupke... Opći učinak tretmana u terapijskom bazenu obuhvaća poboljšanje cirkulacije, relaksaciju, ponovno uspostavljanje pokretljivosti, jačanje mišića i osiguranje treninga hoda s manje otpora na zglobove.

Optimalna temperatura vode za plivanje je 28 do 30 Celzijevih stupnjeva, što je smjernica kod tretmana ortopedskih bolesnika. Inače, kod pacijenata s naučenim kinezioterapijskim vježbama na suhom i u vodi, mogu se prevenirati i terapijski tretirati ortopedske bolesti kao i ozljede, neurološke, reumatske, degenerativne bolesti zglobova i kralježnice, nepravilno držanje tijela te razne vrste športskih ozljeda, ponajprije sindrom prenaprezanja.

Što se tiče samih tehnika plivanja, u fizijaterskom i rehabilitacijskom procesu najviše se primjenjuje ledno plivanje, a ako je pacijentu iz određenih razloga teško savladati tu tehniku, primjenjuje se slobodni stil (kraul). Rijetko se primjenjuje prsni stil plivanja, a delfin tehnika nikako, zbog težine plivanja i zbog opterećenja donjeg dijela kralježnice. U pacijenata s degenera-

tivnim bolestima kralježnice, poglavito kod spondilolisteze, zabranjeno je plivati delfin tehnikom, zbog mogućeg pogoršanja osnovne bolesti.

Prsni način plivanja nema većeg učinka za pacijente s kroničnim lumbalnim i vratnim sindromima, jer se mora dobro poznavati sama tehnika da se ne pojačava vratna i lumbalna lordoza (iskrivljenje kralježnice). Osim toga, kod pacijenata - uglavnom žena koje vole prsno plivanje - zbog nedovoljnog znanja o sinkronizaciji rada ruku i nogu dolazi i do sindroma prenaprezanja koji se zove "plivačko koljeno".

Kao što smo rekli, ledno plivanje ima najširu primjenu kod bolnih križa, sindroma bolnog vrata te reumatskih bolesti, poglavito ankilozantnog spondilitisa. Naime, degenerativne promjene najprije se pojavljuju upravo na intervertebralnom disku. Degeneracija intervertebralnog diska očituje se smanjenjem elastičnosti pulpozne jezgre, smanjenjem njezine veličine, fizurama i rupturom pojedinih vlakana fibroznog prstena te suženjem intervertebralnog prostora. Ledno plivanje, uz izdašnu kinezioterapiju na suhome te fizikalne procedure, upravo je izbor za kvalitetnu profilaksu i terapiju bolnih sindroma kralježnice.

Lednim se plivanjem ne povećava ni vratna ni lumbarna lordoza, jačaju se paravertebralni mišići na kralježnici, smanjuje intradiskalni tlak i održava adekvatni metabolizam intervertebralnog diska.

Zapamtite!

- Ledno je plivanje idealno za sprječavanje i liječenje bolnih sindroma kralježnice: bolnih križa, bolnog vrata te reumatskih bolesti.
- Ako je pacijentu teško savladati tu tehniku, primjenjuje se slobodni stil plivanja (kraul).
- Rijetko se primjenjuje prsni stil, a delfin tehnika nikako.

Dr. Velimir Šušak, Viza, br. 63., lipanj 1999., str. 33.

Tekućina pomaže u odbrani od ljetne vrućine!

Ako živite, radite ili se bavite sportom tokom vrućeg i vlažnog vremena onda je najvažnije uzimati dovoljno tekućine da se spriječi dehidracija organizma (pomanjkanje vode u tijelu) i toplotni udar te da se osoba osjeća zdravo i ugodno.

Upozoravajući znakovi dehidracije su: omaglica, vrtoglavica, grčevi mišića, mučnina i glavobolja. Neobaziranje na te znakove može dovesti do povećanja tjelesne temperature, koje može dovesti do toplotne iscrpljenosti i opasnog toplotnog udara.

Djeca i starci su naročito osjetljivi na dehidraciju jer se ne znoje dovoljno da bi se riješili viška tjelesne topline. Sportaši i teški radnici također su pod rizikom toplotnog udara.

Znojenje pomaže organizmu da ostane hladan, ali zato može izgubiti 2 do 3 litre tekućine na sat. Za takove osobe je nužno da nadomjesti izgubljenu tekućinu i elektrolite (natrij i kalij).

Normalna količina tekućine potrebna ljudima je oko 2 litre vode dnevno, što je oko 8 čaša. Za vrijeme vrućine i sparine ta potreba se povećava dvostruko ili trostruko.

Najbolji napitci su voda, voćni sokovi, limunada, mlijeko, sportska pića, sode bez kofeina, juhe i biljni čajevi. Voće s mnogo vode kao ljubenica, dinja, naranda i povrće kao krastavac ili rajčica mogu također pomoći smanjiti dehidraciju.

Napitci koji sadrže kofein ili alkohol nisu dobar izbor jer prouzrokuju gubitak tjelesne vode, što povećava dehidraciju.

Žed nije najbolji indikator da tijelo treba tekućinu jer taj znak za uzbunu obično kasni. Djeca imaju naročito nerazvijen mehanizam žeđi, pa često sami ne misle na uzimanje tekućine.

Lynn Roblin, Toronto Star, 7. 7. 1999. (Preveo Dr. D.D.)

Vaša pisma....

Mnogo poštovana gospodo urednice,

14.srpnja1999

Hvala na poslanim brojevima "HRVATSKE ISKRE", šaljem ček na \$ 50.00 i članak "O krizi i tragediji Kosova".

Čestitam Vam na "ISKRI", koja je izvrsna i jedinstvena novi-na, različita od svega što smo do sada imali u iseljeničkoj štampi. Različita je, jer su osnovica "vijesti" - a ne "članci", dakle događaji dnevnog života. "ISRKA" je različito analogno razlici mene i moje žene. Njen je fokus na dnevnoj životnoj stvarnosti, moj na komentaru i filozofiji; radi toga cijeloga života (58 godina) razgovaramo.

Želim Vam puno uspjeha u radu, Vaš odani,
Fedor I. Cicak
Florida, U.S.A.

Poštovana urednice,

15. lipnja 1999

U vezi sa nedavnim vijestima u štampi o gradnji ceste i pronalaženju smrtnih ostataka preko hiljadu hrvatskih vojnika kod Maribora, htio bih pridonijeti nekoliko podataka. Naime, ja sam osobno bio vraćen iz Austrije i predan Jugo-partizanskoj vojsci, bio zatočen u dvorištu mariborske vojarnje, gdje su naši vojnici, uglavnom časnici, bili držani.

Moja motivacija je sljedeća: ako mogu pomoći pri istrazi događaja koji su vodili do genocida naše vojske u svibnju i lipnju 1945, onda bih bio koristan.

Ja mogu izjaviti na osnovi vlastitih opažanja sljedeće: moj školski drug Zvonko K. iz Zagreba i moj dragi prijatelj Sead F. iz Seonice kod Konjica, bili su odvedeni sa mnoštvom drugih na jednu lokaciju izvan logora, gdje su se nalazile napuštene barake njemačke organizacije Toth (Arbeits Dienst). Oni su bili utjerani u barake te su bili prisiljeni stajati na nogama cijelu noć. Nije bilo dovoljno prostora ni da bi sjeli, a o ležanju ni govora. Idući dan došli su "borci" te su noževima poklali iznemogle zarobljenike. Narodnost "boraca" mi nije poznata, ali postoje sumnje.

Kako sam se ja osobno spasio od klanja, i kako sam doznao o pokolju? Na ta pitanja spreman sam odgovoriti, ako se ukaže prilika. Za sada ukratko: mene je dan prije iz redova sužanja izvukao jedan partizanski poručnik (nekadašnji poručnik Hrvatskog Domobranstva), koji je sad bio 'komandir čete'. Njemu sam pred 20 mjeseci spasio život, kad je on bio optužen za nedopušten kontakt sa neprijateljem. Ja sam tada, kao svjedok na ratnome sudu u Sarajevu svjedočio u njegovu korist. Tada su mu pred mojim očima skinuli okove te je bio pušten na slobodu. Još i danas se ne mogu prestati čuditi da me je on prepoznao u Mariboru i spasio. Nudio mi je da budem njegov "čata", što sam ja na lijep način odbio.

A kako sam doznao za sudbinu onih ostalih? Ukratko: jedan od zarobljenika, mladi poručnik bojnice, Mostarac, kad je klanje počelo, i nastala panika, dao je opasac na kabanicu i prikopčao petokraku zvijezdu na kapu te je počeo šakama tući zarobljenike. Izgledao je kao tipični 'borac', te se je udaljio i počeo hodati cestom. Jedna patrola ga je našla i privela natrag u logor. Srećom, to su bili ljudi dobre i jednostavne naravi, mislim Kosovari, te su povjerovali ono što im se reklo. Taj Mostarac se pridružio grupi civila i željezničara, gdje sam ja bio te mi je ispričao svoju avanturu.

Iz Maribora bili smo prevezeni u Prečko kod Zagreba i odatle krenuli na dugi put u Vršac i Kovin.

Hvala Vam na strpljenju, srdačan pozdrav, Vaš

J.K. Belins, Toronto

Dragi i marljivi prijatelji!

16.srpnja 1999

Upravo je ugodno primijetiti i potvrditi, kako se ISKRA pretvara u pravi "Hrvatski Plamen"....

Čestitam, i hvala na velikom trudu!

Šaljem ponovo malo "kinte", uz srdačan i lijepi pozdrav,

Duško Abramović, Mississauga

Odgovor uredništva: Hvala svakome od vas, dragi čitatelji na lijepim riječima potpore. Mi Hrvati zaista tako rijetko pružamo pismenu potporu, pa su ovakve riječi, kao i riječi gosp. Cicka zaista dobrodošle svima nama koji radimo u HRVATSKOJ ISKRI i veselimo se izlasku svakog broja. Hvala vam svima od srca, jer vaše zadovoljstvo je i naša nagrada. Posebno velika hvala na svakoj financijskoj pomoći, jer ona nam je zaista potrebna.

Urednica

Vjesnik, PISMA ČITATELJA, 23. srpnja 1999.

Naš podanički mentalitet ponovno će nas vratiti u ropstvo

Na krilima hrvatskog ponosa i dostojanstva, prije desetak godine iz tisućljetne povijesne dubine tudinskog ropstva, izronila je slobodna suverena država Hrvatska. Naš hrvatski ponos i dostojanstvo bili su nam jedino oružje, kojim smo goloruki na čudesan način obranili svoju slobodu i svoj državni suverenitet od srpskog agresora, koji je bio treća vojna sila Europe, i koji je bio miljenik »Velikog svijeta«. Tko je mogao zamisliti da ćemo nakon svega toga, danas, kad smo kao suverena država Hrvatska priznati od čitava svijeta, ponovno pasti u ropstvo svoga vlastitoga podaničkoga mentaliteta, koji nam oduzima naš hrvatski plemeniti domoljubni ponos i naše ljudsko dostojanstvo? Tko je prije deset godina mogao zamisliti da će nam strani činovnici naređivati da gradimo kuće onima koji su naše domove zapalili, a našu bracu i sestre žive u masovne grobnice pobacali? Tko je prije deset godina mogao zamisliti da će nam strani činovnici određivati kakva treba biti naša hrvatska televizija, ta svenarodna katedra duhovnosti hrvatskoga naroda? Da će nam strani činovnici naređivati da u našoj suverenoj državi Hrvatskoj ne smije biti niti jednog dnevnika ili tjednika u kojemu bi se moglo sustavno promicati plemenito hrvatsko domoljublje zasnovano na katoličkim moralno-etičkim vrednotama? Tko je prije deset godina mogao zamisliti da će nam se mjesto tih vrednota silom naturati antihrvatski i antikatolički šund kojim se truje nevine duše hrvatske mladosti? Tko je mogao zamisliti da će stranci u suverenoj državi Hrvatskoj moći održavati za javnost zatvorene skupove, na kojima se otvoreno daju upute kako treba rušiti hrvatsku demokratsku vlast, izabranu prvi put u pisanoj povijesti hrvatskog naroda na općim slobodnim izborima? Tko je tada mogao zamisliti da će stranci određivati koje političke stranke smiju, a koje ne smiju pribivati skupovima na kojima se kroji sudbina hrvatskoga naroda?

Sve je to prije deset godina mogao zamisliti jedino naš podanički mentalitet, koji i danas, u suverenoj državi Hrvatskoj, suvereno vlada na svim područjima i na svim razinama našeg narodnog života. Taj će nas podanički mentalitet ponovno vratiti u tudinsko ropstvo, iz kojega nas je nakon skoro tisuću godina izbavio naš hrvatski ponos, kojega su mnogi na odgovornim dužnostima bezrazložno danas zatajili, misleći da će time pomoći Hrvatskoj, a zapravo joj svojom dodvorljivošću strancima kopaju grob.

Zato, ako želimo u treće tisućljeće krenuti kao suveren i ponosan narod, pridržavajmo se one naše narodne mudrosti i katoličke etičnosti koja je sažeta u sintagmi »Tude poštuju, a svojim se diče«. Samo tako možemo povratiti svoj, bezrazložno zamrli hrvatski ponos, oblikovan na katoličkom moralu i etici. Politička stranka koja to ponudi kao svoj predizborni program, bit će izborni pobjednik, ili ćemo svi doživjeti vječni poraz u svijetu trećeg tisućljeća.

STIPE VUKOVIĆ, Split

Vijesti na engleskom News in English

By: S. L. Butkovic

624,716

Foreign Arrivals in Croatia

ZAGREB (HINA) - In 1998, Croatian travel agencies organised 624,716 foreign arrivals, the Croatian Bureau of Statistics reported. Most of the arrivals were from Germany (139,893), followed by the Czech Republic (99,191), and Italy (93,285). About 78,000 tourists from Austria, 48,000 from Slovenia, 41, from Great Britain and 22,000 from Slovakia visited Croatia as well.

Croatian tourists agencies also organised 87,903 visits to foreign countries.

Foreign Investment in Croatia

ZAGREB (HINA) - Direct foreign investments in Croatia from 1993 to the end of 1998 amounted to US \$2.2 billion. In 1998, foreign investors gave US \$873 million, or twice as much as in 1997, according to preliminary figures issued by the Croatian National Bank in its 1998 annual report forwarded to the Croatian National Sabor.

Since 1996, foreign investments have been intensified, the bank states. Most investments came from the United States.

In the past five years, Americans have invested US \$871.7 million, accounting for 40 percent of total foreign investments. The United States is followed by Austria, which invested US \$546 million, and the European Bank for reconstruction and Development (EBRD) with US \$96 million. Next is Switzerland which invested US \$94.5 million in

Croatia over past five years. The sixth place among principal investors is occupied by Germany, with US \$68 million, and Italy with US \$37.8 million.

Forty-three percent of that amount (US \$717 million) went to the pharmaceutical industry, after Croatia's pharmaceutical giant Pliva started quoting its shares on the London Stock Exchange in 1996. About 14.4 percent of investments (US \$242.2 Million) referred to other money dealings and is connected with the quotation of shares of Zagrebacka Banka on the London Stock Exchange and foreign participation in the privatisation of Croatian banks.

U.S. Embassy grants US \$100,000

ZAGREB (HINA) - The United States Embassy in Croatia granted US\$100,000 to the Foundation for Legal Defence, established at the Croatian Journalists' Association with the aim to assist Croatian publishers and journalists in legal actions against them. According to an embassy statement, the foundation was granted the money to assist publishers and journalists pay remuneration to attorneys, and settle court and other costs related to court proceedings.

The statement says the money will not be used to pay damages which publishers or journalists, according to the verdict, should pay to prosecutors. The foundation will be managed by the Croatian Journalists' Association, which will establish clear directives and the procedure according to which the money will be allocated, the statement said.

Hungarian Airline Flight service with Zagreb

BUDAPEST (HINA) - The Hungarian airline Malev announced that it would establish the Budapest-Zagreb service. The announcement was made at Budapest's Hyatt Hotel. The air service from Budapest to Zagreb will operate on Tuesdays, Fridays and Sundays at 23:05, and back to Budapest from Zagreb on Mondays, Wednesdays and Saturdays.

Croatia defends charges

ZAGREB (REUTERS) - Croatia yesterday rejected allegations made at the U.N. war crimes tribunal that its leadership, including President Franjo Tudjman, had been involved in the Croat-Muslim war in central Bosnia in 1993.

Justice Minister Zvonimir Separovic also said his country would continue to co-operate with the International Criminal Tribunal for former Yugoslavia but was not likely to easily yield jurisdiction over the Croatian army's 1995 Operation Storm.

Croatia, which launched the massive four-day operation to recapture territory held by rebel Serbs, says it was a legitimate move and an internal matter.

The Hague-based tribunal insists war crimes may have been committed.

"We reject all insinuations against President Tudjman but we are continuing co-operation with The Hague. We are the only country that has been co-operating so far," Separovic told state radio after a cabinet session.

Tribunal prosecutors said this week at the trial of a Bosnian Croat that a plan to eradicate Bosnian Muslims and annex their lands to Croatia was devised in Zagreb, and that Tudjman was ultimately to blame.

In another development, ICTY chief prosecutor Louise Arbor asked the court president Wednesday to report Croatia to the U.N. Security Council for failing to co-operate with her probe into Operation Storm.

Separovic said this might change.

"Today or tomorrow we shall hand over all requested documents, except those which are vitally linked to our national security," he said.

"But Operation Storm was not an international armed conflict and we won't let it loose legitimacy. Croatia will ask the tribunal to decide whether and how it will assess Operation Storm, which is the most disputed issue," he said without elaborating.

Operation Storm recovered in four days territory in central and southern Croatia that had been held by Serbs for four years. Celebrated as a great victory at home, it spawned charges abroad of random shelling and summary executions.

Na današnji dan

HRVATSKA OSLOBAĐA SVOJA OKUPIRANA PODRUČJA

Zagreb, 4.kolovoz 1995. Hrvatske oružane snage su u petak 4. kolovoza, točno u 5 sati ujutro, pokrenule vojno-redarstvenu operaciju pod nazivom "Oluja 95" za oslobađanje hrvatskih okupiranih područja. Operacija je usmjerena prema Kninu, Gračacu, Lapcu, Korenici, Slunju, Glini, Dvoru, Petrinji, u tzv. Krajini s ciljem da to područje vrati u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske. Prema posljednjim informacijama, srpske crte probijene su na 30 taktičkih pravaca u pojasevima odgovornosti zbornih područja Hrvatske vojske Bjelovar, Zagreb, Karlovac, Gospić i Split, javlja HINA. Hrvatsko zrakoplovstvo uništilo je radio-relejno čvorište Čalavac, to je jedno zapovjedno mjesto brigade, navodi se u priopćenju koje je potpisao načelnik Političke uprave Ministarstva obrane RH general bojnik Ivan Tolj.

Hrvatska je bila prisiljena poduzeti vojno-redarstvene mjere nakon što je u Ženevi postalo jasno da pobunjeni Srbi ne prihvaćaju mirnu reintegraciju okupiranih područja, kaže se u priopćenju.

Nakon dosljednih i principijelnih prijedloga hrvatskog izaslanstva, da se odmah i konkretno obavi mirna reintegracija, postalo je jasno da se konačno rješenje ne može više odlagati. Osim toga, nakon završenih pregovora, teroristički napadi na Dubrovnik, u kojima su na jednoj od gradskih plaža život izgubile tri mlade osobe, a više ih je ranjeno, jasno pokazuju da su pregovori u Ženevi shvaćeni samo kao novo dobivanje vremena i još jedno u nizu zavaravanja kako hrvatske države, tako i međunarodne zajednice.

Jasno je da su žrtve takve politike svi hrvatski građani bez obzira na nacionalnost. Od svijeta imenovani ratni zločinci Karađžić i Martić ne prezaju ni pred čime, što potvrđuje njihov zadnji dogovor u Drvaru, gdje su se ponovno pokušali ujediniti u terorizmu i zločinu. U kolo smrti time uvlače i građane srpske nacionalnosti, dakle, upravo one koje su u proteklom četverogodišnjem razdoblju sprječavali da se uključe u miran život koji im osigurava Ustav i Ustavni zakon Republike Hrvatske, navodi se u priopćenju.

Hrvatska je vojska na vrijeme izvijestila sve pripadnike UNCRO-a o redarstvenoj akciji, a zapovjednici su zahvalili i pismeno potvrdili primitak poruke.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova RH dr. Mate Granić obavijestio je ministre vanjskih poslova SR Njemačke, Španjolske (koja predsjedava Europskom unijom), Slovenije, Mađarske (koja je ujedno predsjedavajuća OEES-a), te BiH o vojno-redarstvenoj akciji koju je RH poduzela na okupiranim područjima nakon neuspjeha ženevskih pregovora i učestalih provokacija snaga pobunjenih Srba na crtama razdvajanja, odnosno nastavka koordiniranoga napada Martićevih i Karađžićevih snaga na području Bihaća, čime su zaprijetili padom te zaštićene zone UN-a.

Predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman uputio je poruku hrvatskim građanima srpske narodnosti, u kojoj poziva pripadnike srpskih paravojnih postrojbi, koji su svojevrijedno ili prisilno mobilizirani u paravojne srpske postrojbe, da predaju oružje hrvatskim vlastima, uz jamstvo da će im biti udijeljena amnestija prema važećim hrvatskim zakonima. Predsjednik je također pozvao sve hrvatske građane srpske nacionalnosti, koji nisu aktivno sudjelovali u pobuni, da ostanu kod svojih kuća i bez bojazni za svoj život i imovinu dočekaju hrvatsku vlast.

Kronologija rata, strana 504

Povodom Dana domovinske zahvalnosti

Zahvalnost jest vrijedan ljudski osjećaj. On ulazi u pojedinca i zajednice formirajući psihi naroda sa čime taj narod može graditi svoju sudbinu. Za nas Hrvate po važnosti, nema značajnijeg mjeseca od kolovoza, kad je 1995. Hrvatska vojska oslobodila Bljeskom i Olujom sve do tad okupirane dijelove Lijepe naše. Konačno je s kratkom redarstveno-policijskom ofenzivom pobijeđen srpski nametnik i tlačitelj Hrvatske. Konačno je povijest formirana "što Knin zapovijeda, Zagreb izvršava" prestala važiti, pa je cijeli svijet, pogotovo onaj dio što se ponaša srbofilski bio zaprepašten s pitanjem "Pa kako se to moglo dogoditi?" Odmah su smislili da su ofenzivu vodili američki i njemački vojni zapovjednici. Onda, nakon godina klevetanja, spoznali su srbofili besmislenost optužbe, pa su onda došli do toga kako su hrvatski vojni zapovjednici krivi za "zločine" izvršene tijekom kratkih 72 sata. Pa da bi hrvatski vitežovi morali u Haag! U zatvor!!! No, jedino što se mora uočiti i ponavljati u svijesti kolovoških razmišljanja uoči Dana Domovinske zahvalnosti jest da je to najdivniji Dan, da je to djelo hrvatske hrabrosti i sposobnosti, i da je samo taj Dan model po kojem bi se morali ponašati i u svim drugim djelatnostima, u gospodarstvu, u kulturi, politici, sportu itd. Tek onda ćemo biti uspješni na svakom koraku, u svakoj djelatnosti kad budemo osjećali zahvalnost prema hrvatskim pobjedama, a ne njegovati osjećaj "krivice" što nam nameću hrvatski neprijatelji kad već ničim drugim nisu mogli zarobiti hrvatski narod.

Drago Geoheli

**Dragi čitatelji, sretan nam
Dan Domovinske zahvalnosti,
6. kolovoz 1999**

Karabram 1999, članice tamburaškog orkestra "Ferdo Livadić" iz Samobora na svečanosti podjele nagrada

Ja sam očito krivo čula da Karabram traje tjedan dana, tako da sama nisam imala priliku vidjeti eksponate na izložbi i program. Umjesto toga došla sam u svečanu dvoranu u Bramptonu vrlo kratko na podjelu nagrada pri završetku te svečanosti, jer sam osobno željela sresti maestra Leopolda i dirigenta gosp. Bradića. Susreli smo se, porazgovarali minutu i uspjela sam slikati par slika, no ono što me je dojmilo i zbog čega nisam imala priliku da s njima duže razgovaram, bilo je njihovo druženje sa dijelom dvorane, koja je bila krcata. Obojica su bila stalno u razgovoru s nekim, tako da ih nisam željela prekidati, no bilo mi je zaista toplo pri srcu gledajući to dvoje iz daleke Hrvatske koliko su prijateljstva stvorili, ovdje u Kanadi!

Manja grupa ansambla "Ferde Livadića" otpjevala je molitvu prije jela. Do sada sam čula više takvih molitvi, no ova je bila posebno topla, umjetnički izvedena, i dvorana je nagradila naše djevojke sa burnim pljeskom po završetku. Ove godine tamburaški orkestar "Ferdo Livadić" bio je poseban gost na svečanoj večeri Karabrama, na kojoj su dodjeljivane nagrade. Naša grupa "Marjan" dobila je treću nagradu za kulturu, što je velika stvar, kad se uzme u obzir da je bilo 14 nacija. Nakon večere "Ferdo Livadić" je izveo svoj program, i bili su nagrađeni sa "standing ovation". Cijela dvorana je klicala našim taburašima, a još jedna posebnost: ovo je prvi puta u povijesti Karabrama da je gost večeri grupa, koja nije iz Kanade!

Još ima puno toga što bih vam mogla reći o Karabramu i o Marjanu, ili Sljemenu, njihovim gostima, kao i "Ferdin Livadiću", no više mjesta nema. No, na kraju ipak moram reći - ovako, kao što oni rade - tako se pronosi ime Hrvatske. Čestitke svima koji su bili uključeni u Karabram! (VK)

Piknik Bedema ljubavi: Kuhinja je pripala muškarcima (s lijeva na desno) gospoda Vladimir Krčmar i Krešo Majer

I MALO RIJEČI KAŽE TKO SMO I ŠTO SMO

Večer sprovedena s ministrom Šeparovićem donijela je dodatak, koji, iako kratak, predstavljao je obogaćenje za slušateljstvo. Naime, u telefonskom susretu, nazočni "Zajedništvo petkom" mogli su čuti pozdrav gospode Branke Šeparović, eminentne novinarkе, ekologа i jedne od najdržavotvornijih ženskih osoba u Hrvatskoj. Ona je na kraju razgovora uputila svoj pozdrav: "Do nas često dopiru glasovi kako se naša dijaspora razočarala i umorila. A ja bih kao majka i žena htjela reći, da kad se dijete rodi onda se samo prve sekunde možete opustiti i razveseliti, a onda se cijeli život morate brinuti. Takva je ista situacija s državom. Država nije Bogom dana zauvijek, niti je to država "iz snova". Vi morate znati čitati štampu koju uređuju komunisti. Nema u tome toliko lažnih podataka, koliko oni sve stvari fenomenalno izrežiraju. Dok su Tuđman, moj suprug i ostali putovali po dijaspori, dogovarali neke stvari u vikendici na Plješivici, u barakama, neki su drugi dogovarali druge stvari. Uspjeli su se uvući u HDZ. To su ti koji su pokrali državu (uzvici: tako je, tako je). To je nekadašnja crvena buržoazija. To su napravili iz dva razloga, prvo, zbog svoje osobne koristi, jer kao ateisti ne znaju ništa drugo nego krasti, jer nemaju Boga, pa nemaju ni straha, i drugo, Račan i Sorošev tisak, sve to fenomenalno prodaju kao sliku Hrvatske. To je jedan dio ljudi koji mi ne volimo, koji će ići na sud i koji već sad doživljavaju veliku moralnu osudu na svakom koraku što je možda važnije od suda. Međutim, ogromni dio Hrvata su normalni ljudi koji vrlo teško žive, ali osjećaju sreću da žive u svojoj državi. I sretni smo. Kardinal Kuharić je na otvorenju jedne barokne crkve u Kutini prigodno govorio i rekao da je u posljednje vrijeme doživio nekoliko čuda, zbog kojih je bio sretan. Neću i ne želim hvaliti svog supruga, ali među čudima, kardinal je spomenuo i to da je moj suprug Zvonimir, u svojstvu ministra vanjskih poslova u devet mjeseci uspio dobiti priznanje Republike Hrvatske od cijelog svijeta. No, najveće čudo kardinal je nazvao hrvatsku dijasporu, i nadodao je da smo uvijek patili da nam je pola stanovništva razasuto po svijetu, jer to nema ni jedan drugi narod. No, tek se sad, u vrijeme Domovinskog rata vidjelo, da vas je Bog tako rasporedio da ste zdravi, imate imovinu i obitelj, imate zdravi razum i da možete pomoći svojoj državi. Ja bih vam, kao novinar i politička osoba, htjela poručiti da komunisti u Hrvatskoj preuzimaju vlast. Oni su ti koji su utrljali put ovom prokletom Paktu koji nas vodi u nešto gore od nove Jugoslavije. Oni su ti koji svaki dan u svojim medijima govore kako je put prema Europi put kroz Ameriku, kako će oni otvoriti širom vrata ulaganja kapitala, a moji podaci i svih domoljuba je da se naša država rasprodaje. Imali smo prije tri dana mađarskog premijera na hrvatskoj TV, koji je rekao, s puno komplimenata, kako smo mi lijepi, da Mađari vole naše more i da oni započinju ekspanziju, da će kupiti hotele i šire komplekse. Rektor sv. Jeronima iz Rima nam poručuje, da već dvije godine Talijani kažu da samo čekaju da se stvar malo stabilizira, da će prijeći Jadran i kupiti po obali što ih zanima. Mi smo, suprug i ja bili u Istri, od kuda smo se vratili silno tužni od ogromnog broja starih i najvrednijih kuća i imanja koja kupuju Austrijanci i Slovenci. Prema tome, dijaspori je još jedanput razmisлити što napraviti za svoju domovinu i za početak, isidite svi na izbore, i glasajte gdje možete. Drugo se sve može urediti. Nemojte dozvoliti da nam drugi kupe našu Hrvatsku, jer vi znate što je privatno vlasništvo i kapitalizam. Ako jednom to prodamo više nikad ne ćemo imati. Komunisti su ubojitom propagandom uz pomoć američke ambasade i Soroševih udruga uspjeli napraviti ne samo da se ukinu Ministarstvo useljeništa, nego i to da vas izbace iz Sabora. I tako vi, koji nećete imati pravo glasovati tako kada bi trebali imati trebate znati da je istovremeno američki ambasador, prije dva dana objavio da pravo glasa moraju imati svi Srbi, koji su odbjegli iz Hrvatske, a to su četnici, ubojice, koji su pobjegli jer se boje zakona i kazne. Prema tome, naša su vremena vrlo teška, svi se dobro pripremite za izbore, nemojte biti razočarani i nemojte zaboraviti onu poznatu židovsku uzrečicu kad god su mislili o pobjedi, onda bi uskliknuli: "Vidimo se u Izraelu!" Ja bih rekla da se mi nekako dogovorimo o tome da se vi više ne zovete dijaspora, niti iseljeništo, nego samo jedno - povratnici! I da to nije samo želja!" (DG)

**"NAROD" je najhrvatskija, najodgojnija i najotvorenija
novina u Lijepoj našoj. Pretplatite se na ovaj mjesečnik
telefonskim pozivom na (905) 502-8844**

I u odmoru s HRVATSKOM ISKROM....

(s lijeva na desno) Gđa. Rozalija Goričanec i njen suprug Frank, njena sestra gđa. Ana Oletić i gđa. Fotak

Svaki odlazak u Midland je za svih nas veliko zadovoljstvo iz raznih razloga - od učvršćenja vjere do susreta s dragim prijateljima, koje vidamo tek u Midlandu. I ove godine, kao i do sada, uz mnogobrojne prijatelje, smijeh i veselje susreta - svugdje su bili naši štandovi s raznim proizvodima, od licitarskih srca do majica, zastava, vrpca. Ne znam da li se to prodavači samo "profesionalno" tuže, ali neki su mi rekli da posao baš nije bio najbolji.

Razgovarala sam s mnogima nakon povraka iz Midlanda, i svi mi govore: vidimo se iduće godine. (VK)

KARABRAM

Ove godine sada već poznati Karabram održan je od 9 - 11 srpnja u organizaciji plesnog ansambla "Marjan", a hrvatski paviljon bio je u školi "Pauline Vanier". "Marjan" je sudjelovao u punom sastavu pri pripremi paviljona, a kako mi kažu u same dane Karabrama imali su čak i višak radne snage. To me uopće ne čudi jer je ansambl "Marjan" grupa ljudi koja pronosi ime Hrvatske upornim radom, i da vas podsjetim: oni su do sada svake godine organizirali da se hrvatski barjak vije sedam dana pred vječnicom u Bramptonu.

Župna folklorna grupa "Marjan" i njihovi gosti tamburaški orkestar "Ferdo Livadić" na Karabramu 1999 godine.

Pričaju mi posjetitelji da je dvorana, u kojoj je bilo oko 300 mjesta, bila stalno puna. Dakle, ako se je program mijenjao svaki sat, a svaki sat su se mijenjali i gledatelji - zamislite koliki broj ljudi je vidio našu djecu i mlade pri plesu i pjesmi? I ovoga puta "Marjan" je pozvao prijatelje da im malo pomognu, tako da su svoje umijeće pokazali gosti iz Mississauga, grupa "Sljerne" (vrlo uspješni organizatori Folklornog festivala i Carassauge), i gosti iz Hrvatske, tamburaški orkestar "Ferdo Livadić", dirigent Željko Bradić i poznati maestro gosp. Siniša Leopold. Pričaju mi prijatelji koji su bili da je pljesak za vrijeme izvedbe hrvatskih plesova i

Karabram, 1998, svečanost podjele nagrada (s lijeva na desno) vođa puta gosp. M. Jakopec, dirigent "Ferde Livadića" Ž. Bradić, predsjednik Kanadsko-hrvatskog folklornog saveza N. Vrdoljak, maestro S. Leopold, stoji gđa. Ružica Kokošarević

pjesama bio stalan, tako da koji puta nisu htjeli pustiti izvođače sa pozornice. A posjetitelja je bilo mnogo, čak i visokih gostiju, kao na pr. MPP za Brampton sjever, gosp. Joe Spina, koji je oduševljen "Ferdom Livadićem" pozvao sve hrvatske goste i njihove domaćine na pregledanje Queen's Parka u Torontu.

Karabram 1998, Dio mladih folklorasa "Marjana" na svečanosti podjele nagrada

Sama izložba na Karabramu je bila upravo izvrsna. Postavljeno je tisuće pitanja, privlačne knjige iz kulture, povijesti, književnosti, glazbe Hrvata privlačile su posjetitelje, a posebno ih je privukla stara kuharica za koju se čak ni ne zna iz koje je godine, a zaista ima dobre, stare hrvatske recepte. Posjetitelje su posebno interesirale knjige o Vukovaru, i zaduženi za izložbu odgovarali su na razna pitanja o Vukovaru, Hrvatskoj ili o našoj kulturi. Još jedan eksponat je bio zaista privlačan: škrinja sa mirazom za buduću mladu. Ručni radovi, plakte, stolnjaci i sve ono što mlade nose sa sobom upravo su oduševljavali brojne posjetitelje.

Jasno, i hrana je bila izvrsna i kažu mi Marjanovci da su svaki dan morali naručivati sve više i više hrane, jer se nije smjelo dogoditi da ponestane. Kuharice su se umorile, ali to zadovoljstvo, da se o našoj hrani govori - velika je nagrada za trud.

Kad sam upitala odgovorne za Karabram čega će se najviše sjećati: rekli su mi druženja s "Ferdom Livadićem" i "Sljemenom", i one zajedničke slike, koju su slikali u predahu u radu. Koliko je to druženje bilo lijepo dokaz je to da se Marjanovci - sama djeca, ne roditelji - odlučili da umjesto u Australiju, odu u Hrvatsku u Samobor iduće godine, i provedu par dana s tamburaškim orkestrom "Ferdom Livadićem". Tih par dana provedenih u radu i pjesmi ostali su izgleda u sjećanju svima.

Ipak, uz sve ono lijepo, nije sve bilo baš lijepo - jer, naš "Marjan" je sve dao od sebe, ali hrvatski paviljon u Bramptonu nije posjetilo onoliko Hrvata koliko se očekivalo, i to je ono što žalosti "Marjan", i nadaju se da će iduće godine svi oni koji nisu došli svakako posjetiti hrvatski paviljon na Karabramu i javiti se Marjanovcima.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 39, 31. VII, 1999

Polemika dana

DIJASPORA: Vlado Glavaš, predsjednik Kluba hrvatskih povratnika iz iseljeničtva RAZLAZ IZMEĐU DIJASPORE I HDZ-a

Povratnici su samo u Gluminoj banci izgubili oko 200 milijuna maraka. Najveći je gubitnik u toj banci, kako doznajemo, Mato Vukšić, rizničar Hrvatskog svjetskog kongresa, koji je oročio i izgubio tri milijuna maraka

Zagreb,- Razlazu između hrvatske dijaspori i Hrvatske demokratske zajednice, koji je kulminirao ukidanjem Ministarstva povratka i useljeničtva, ne nazire se kraj.

Ogorčenje koje je uslijedilo bilo je, kažu, šok za sve hrvatske iseljeničko-useljeničke udruge u inozemstvu i tuzemstvu. A vođe HDZ-a koje su nedavno na stanku s predstavnicima dijaspori htjeli amortizirati golemo nezadovoljstvo, ipak nisu uspjeli. Ministar Marijan Petrović, s tim da za ukidanje Ministarstva nije znao, ostao je bez portfelja i otišao u mirovinu.

PETROVIĆ JE KRIVO OBAVJEŠTAVAO

No, iznenađenje je pak, u tome, što za takvu brižljivo planiranu odluku, osim dr. Franje Tuđmana, predsjednika RH i premijera Zlatka Meteše, nisu znali ni Ivić Pašalić, Predsjednikov savjetnik za unutarnju politiku, ni Drago Krpina, glavni tajnik HDZ-a, pa ni Vladimir Šeks. Barem su se tako, naime, potonja trojica opravdavala pred uglednim predstavnicima hrvatskih udruga, posebice fra Šimuna Šito Čorića, predstavnika Hrvatskog svjetskog kongresa, Ante Beljo ispred Matice iseljenika, te Vlade Glavaša ispred Kluba hrvatskih povratnika iz iseljeničtva, koji je ujedno i stručni savjetnik u Matici iseljenika.

Tako se, primjerice, zna za najmanje dva razloga koji su, u povodu odluke o ukidanju ministarstva, inicirali takvu odluku Predsjednika Republike. Prvo, ministar Petrović je, pozivajući se na podatke MUP-a o dodjeli domovnica i putovnica iseljenicima, dr. Tuđmanu i Vladi RH podastirao "lažne" podatke o broju povratnika. Prema njegovim procjenama, u Hrvatsku se vratio najmanje 40,000 iseljenika. Međutim, stvarni broj povratnika, prema podacima, koje je otkrio Vlado Glavaš, nije veći od 10,000, s tim da se i mnogi od njih planiraju vratiti u zemlje iz kojih su došli.

Ministarstvu Marijana Petrovića ponajviše se prigovaralo zbog toga što za povratnike nije imao gospodarski program, te da se, usprkos hrvatskom birokratskom kaosu, nije snašao u središnjem imovinsko-pravnim odnosima. Vlado Glavaš navodi primjer povratnika koji je namjeravao u Benkovcu investirati u veliki pogon za proizvodnju tekućine za ispiranje usta, ali mu to, objasnjava Glavaš "nisu dopustili lokalni moćnici."

BANKE PROPALJE ZBOG KRIMINALA

Jedan drugi povratnik iz dijaspori, doznajemo uložio je u zagrebački RIZ dva milijuna maraka. Za uzvrat Uprava RIZ-a jednom čovjeku ne dopušta prijeći "tvornički prag". Doznajemo i da je moćni industrijalac Maglica u potpunosti odustao od ulaganja u Hrvatskoj, a Ivić Zduniću, kanadskome građevinskom velepoduzetniku i biznismenu, domovinski tajkuni, potpomognuti Fondom za privatizaciju, nisu za gotov novac dopustili prodaju KIM-a, tvornice za prerađivanje mlijeka i mliječnih proizvoda.

Također, Vlada RH nije mogla jamčiti sanaciju Glumina banke iz državnog proračuna u kojoj su, prema Glavaševim tvrdnjama, povratnici izgubili oko 200 milijuna maraka. Najveći gubitnik u Glumina banci, kako saznajemo, je Mate Vukšić, rizničar Hrvatskog svjetskog kongresa, koji je oročio i izgubio tri milijuna maraka.

-Duboko smo uvjereni da banke nisu propale zbog neregularnog poslovanja nego zbog kriminalnih radnji, odnosno krađe novaca, ilegalnog prebacivanja u inozemstvo i odobravanja

svakojakih zajmova. Najodgovornija osoba je guverner Hrvatske narodne banke Škreb, koji nije vodio kontrolu u poslovanju banaka. - izjavio je Vlado Glavaš. Glavaš koji u čudu pita kako to da se osobe odgovorne za nered u bankama danas zatvore, a već sutra puste na slobodu.

- Puklo je između dijaspori i domovine. Osim pojedinaca iz vladajuće stranke, drugi ne žele znati za potencijal hrvatskoga iseljeničtva - požalio se Glavaš. (Jutarnji list, 10.7.99)

NISAM GOVORIO O ODNOSIMA HDZ-a I DIJASPORE

Pod naslovom "Razlaz između dijaspori i HDZ-a" u Jutarnjem listu od subote 10. srpnja 1999. na petoj stranici, a iz pera g. Ivice Radoša izašao je članak o osjetljivoj temi odnosa domovine i iseljeničtva. Naime 8. srpnja i prema dogovoru s gosp. Radoš je došao u moj ured da napravimo jedan razgovor. Umjesto planiranog, nastupio je nevezani razgovor. Na žalost, osvanuo je izvještaj s naslovom koji ne samo da nije moj nego o toj temi razgovora nije ni bilo.

S tim nesretnim naslovom čitatelj dolazi do zaključka da iza svih napisanih navoda osobno stojim. Ne ulazeći u izvore navoda, odgovorno tvrdim da smo nas dvojica razgovarali samo o tri teme, i to: neprogramskom radu već bivšeg Ministarstva povratka i iseljeničtva, Glumina banci i o dr. Dokuzoviću te njegovoj planiranoj tvornici pokraj Benkovca. Niti jedna od navedenih tema nije obraćena; pisane su slobodno, a ne citirane, pa u ovom slučaju ja ispadam nedorečen i negativac, što u biti nisam ni po riječima, a ni po djelu. O dr. Dokuzoviću bio sam jasan i naveo sam da se njegov plan gradnje tvornice kod Benkovca vukao već dvije godine dok se Klub hrvatskih iseljenika nije umiješao te se uz pomoć gospode Milana Kovača, Drage Krpine i Stipe Hrkača navedeni predmet priveo kraju. Jedini točan navod iz našeg razgovora jest završetak članka.

Vlado Glavaš

Klub hrvatskih povratnika iz iseljeničtva

Jutarnji list, 15. srpnja 1999

NEMA RAZLAZA IZMEĐU DIJASPORE I RH

U "Jutarnjem listu" od 10. srpnja objavili ste na osnovi razgovora s gospodinom Glavašem, predsjednikom Kluba povratnika iz iseljeničtva, članak pod političkim naslovom "Razlaz između dijaspori i HDZ-a".

Brojke o Hrvatima povratnicima iz dijaspori između 1991. i 1998. Godine nisu brojke ministra Marijana Petrovića, nego službene statistike Ministarstva unutarnjih poslova. Riječ je o 47.000 Hrvata koji su se u domovinu vratili u tom razdoblju, u što nisu uključeni izbjegli i prognani Hrvati iz BiH. Netočnosti gospodina Glavaša i njihova prva svrha začuđujuće su. Službena statistika Ministarstva unutarnjih poslova RH ne odnose se na izdanih 47.000 domovnica i putovnica Hrvatima iz dijaspori, kako bi to htio prikazati gospodin Glavaš, jer broj domovnica Hrvatima iz dijaspori premašuje 200,000, nego na povratnike koji su našli i

prijavili u domovini svoje stalno prebivalište. Broj povratnika je vjerojatno i veći jer neki Hrvati koji su nekada iselili nisu se službeno niti objavili iz obiteljskih kuća, pa se nisu ni trebali prijavljivati tijekom povratka.

Razlog zbog kojega gospodin Glavaš nastoji nametnuti točan broj od 10.000 povratnika, potpuno je u skladu s naslovom njegova razgovora objavljenog u Jutarnjem listu. Što se tiče primjedbi da se kao ministar nisam snašao u sređivanju imovinsko-pravnih problema za povratnike u "hrvatskom birokratskom kaosu", kako kaže gospodin Glavaš, mogu reći da je Ministarstvo pod mojim vodstvom pomoglo riješiti stotine imovinsko-pravnih problema. Potpuno rješavanje takvih problema nikada nije bilo u nadležnosti ministarstva, nego drugih ustanova. Na žalost, nisu se mogli riješiti mnogi drugi problemi jer prijedlog zakona o pravima povratnika i useljenika, koji smo 1997. predložili Vladi, nije do danas stavljen u postupak. Ulagачu gospodinu Anti Maglici, Ministarstvo povratka i useljeničtva pružilo je svestranu pomoć, i za to dobilo puno priznanje, a ako su se pojavile prepreke na nekim drugim razinama za njegov rad u Hrvatskoj, to je bilo izvan naših mogućnosti. Neimenovani ulagač u Benkovcu te drugi za čije neuspjehe u članku optužuju druge državne ustanove ili lokalne samouprave isto tako - ako su slučajevi istiniti - sigurno nisu naišli na probleme u bivšem ministarstvu. Kada govorimo o broju Hrvata povratnika iz dijaspor, važno je napomenuti podatak koji je dalo Ministarstvo povratka i useljeničtva 22 hrvatske banke putem kojih Hrvati povratnici primaju mirovine stečene u inozemstvu. Njihov broj je od preko 79,000, a godine 1997. primili su iznos od 788.823.660 kuna, a ta je svota 1998. dostigla 1.679.006.280 kuna. Taj broj povratnika umirovljenika sasvim sigurno potkrepljuje statistiku MUP-a od 47.000 povratnika. Što se tiče "razlaza" između dijaspor i RH, njega nema, a nikada ga neće ni biti. A o "razlazu" između dijaspor i HDZ-a, koliko god ga neki željeli, ponovno će odgovor dati glasovi iseljene Hrvatske, a ne neki samozvani predstavnici.

Marijan Petrović, Zagreb

Nema razlaza između dijaspor i RH

Pod ovim naslovom, a u "Jutarnjem listu" od 20. srpnja 1999. u rubrici PISMA, objelodanili ste dopis bivšeg ministra povratka i useljeničtva gosp. Marijana Petrovića "Razlaz između dijaspor i HDZ-a", objavljen u Vašem listu od 10. Srpnja 1999.

Intonacija dopisa gosp. Petrovića otkriva da se on porađavao kako se tvrdnje iz navedenog članka zaista temelje na mojim izjavama. Međutim, iz mog odgovora na taj članak kojeg ste objavili 15. srpnja 1999. vidljivo je da većina navoda nema nikakve veze s mojim izjavama već su iz drugih izvora.

Moj stav o potrebnoj povezanosti domovine i hrvatskog iseljeničtva poznat je hrvatskoj javnosti već preko 30 godina. Kao djelatni hrvatski politički emigrant pripadao sam krugu ljudi koji su uporno promicali ideju svehrvatske pomirbe i neraskidive sveze između hrvatskog naroda u domovini i onog izvan Hrvatske. Ako to gosp. Petroviću nije poznato bit će da je razlog u njegovu nesudjelovanju u političkom osloboditeljskom pokretu hrvatske emigracije.

Činjenica da bivše Ministarstvo u skoro četiri godine svog postojanja s gosp. Petrovićem na čelu uopće nije ni pokušalo izgraditi barem jedan ozbiljan i stručno potvrđen program povratka i useljavanja u Republiku Hrvatsku, a Vladi je uputio potpuno smušeni i diletantski Prijedlog o povratku i useljeničtvu, najbolje otkriva razloge nastavljane tih predloženih zakona na ozbiljno razmatranje u Vladi što dokazuje ozbiljnost tog Ministarstva u vladinim krugovima. Na koncu to Ministarstvo neslavno je završilo svoju odiseju, zbog čega gosp. Petrović traži uzroke u drugima.

Što se tiče povratka i useljavanja u RH, jedina ozbiljna i stručna procjena nalazi se u studiji koju je upravo bivše Ministarstvo naručilo od instituta društvenih znanosti "Ivo Pilar". Gosp. Petro-

vić prešućuje tu studiju (jer ne odgovara njegovim planovima) a neuspjeh vlastitog rada i Ministarstva kojeg je vodio želi prikriti spekulativnim tumačenjima podataka MUP-a.

Takoder, gosp. Petrović pokušava opravdati te neuspjehe s nerazumijevanjem i nekooperativnošću u Vladi RH. Nama u Klubu hrvatskih povratnika iz iseljeničtva je poznato da među članovima Vlade ima osoba koje nisu sklone povratku hrvatskih iseljenika u domovinu. To, međutim, bivšeg ministra uopće ne opravdava. Njegov posao je bio da usprkos svim otporima u Vladi RH i u ostalim državnim tijelima progura projekt (kojeg nije imao) povratka hrvatskih iseljenika u domovinu kao jedan od strateških državnih i nacionalnih prioriteta, što je uostalom i predsjednik dr. Tudman rekao i u više navrata proklamirao.

Kako je nama u Klubu poznato, gosp. Petrović je daleko manje vremena posvećivao tom zadatku, nego rješavanju svojih privatnih, poduzetničkih, bankarskih i stambenih problema.

Svoje izvješće gosp. Petrović završava riječima o navodima i željama nekih samozvanih predstavnika iz kojeg se jasno vidi da cilja na Klub hrvatskih povratnika iz iseljeničtva i na mene kao njegovog predsjednika. Klub je nestranačka i nepolitička udruga slobodnih građana Republike Hrvatske, koju su stvarali uz ostale domoljube i njegova (Petrovićeva) tri pomoćnika. Klub ima svoje članove, redovite izbore i legalno izabrane dužnosnike. Klub isključivo radi na dragovoljnoj bazi i kao takav sa svojim ozbiljnim radom (javnim nastupima, okruglim stolovima i...) uspio se nametnuti svim državnim institucijama koje ga uvažavaju i poštuju. U Klubu su Hrvati i Hrvatice koji su do svog povratka u domovinu desetljećima nosili teret društvenog i političkog rada u hrvatskim zajednicama diljem svijeta. Kao takvi bili su nesavijtljivi i nepokolebljivi u svom radu i u borbi protiv organiziranog neprijatelja, što znači da nam je Hrvatska bila prva ljubav. Upravo iz te ljubavi došli smo u Hrvatsku ne očekujući nikakva priznanja ni privilegije, nego da Hrvatskoj u njenoj izgradnji damo što znamo i što možemo. Kao takvi i bez straha ukazivali smo i ukazivat ćemo na sve propuste i pogreške. Ako treba i prozivati, prozivati ćemo, jer Hrvatska treba prave graditelje, a ne "graditelje" iz osobnih interesa. Uz to spremni smo preuzeti odgovornost za sve zašto se osjećamo sposobnim, a sposobnosti imamo. Suci nismo, jer zato postoje druge institucije - Predsjednik, Sabor, Vlada i Sud.

Gosp. Petrović je na ministarsko mjesto došao je iz potpune političke anonimnosti. Ovakvim javnim istupima, u kojima pokušava rješavati neke osobne nepodnošljivosti preko leđa nacionalnih državnih interesa on sam sebe moralno i stručno diskvalificira od bilo kakvog odgovornog političkog ili državnog zaduženja. Nadam se da će ovakvi njegovi istupi ubrzati njegov povratak u novu političku anonimnost gdje mu je i mjesto.

Vlado Glavaš, predsjednik

27. srpanj 1999 Kluba hrvatskih povratnika iz iseljeničtva

Služite se našim pokroviteljima:

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

Čitajte i širite HRVATSKU ISKRU

Događaji zajednice

SASTANAK DIONIČARA "CROATIA"-e

Snimljeno tijekom važne sjednice dioničarskog društva H.N.K. Croatia-e

20. srpnja dioničari "Croatia" zgrade, kupljene u Streetsvillu održali su sastanak u Croatia restoranu. Prisutnima su bile podjeljene dionice i razgovaralo se o stanju projekta. Ovaj sastanak je bio skup zadovoljnih ljudi koji znaju da su počeli nešto potrebno ovoj zajednici i, iako ih čeka veliki posao, znaju da će ishod biti čak i više od očekivanog. Na zgradi, po riječima gosp. Drage Vučkovića koji je vodio sastanak, uveliko se radi i u skoroj budućnosti očekuju se dozvole, koje bi otvorile vrata pravom radu. Sada je upravo u toku rasparava o parkirališnim mjestima, kojih - po riječima gosp. Vučkovića - nema dovoljno, no neko riješenje će se svakako naći. Isto tako spomenuta je najnovija akcija, koju je organiziralo dioničarsko društvo "Croatia"-e, put brodom po jezeru Ontariju (o kojem smo pisali u HRVATSKOJ ISKRI br. 38) i mišljenje svih da je ta akcija zaista uspjela.

H.N.K. Croatia u novom preporodu, predaja dionica jednom od dioničara gosp. Ivici Muharu (lijevo), kraj njega sjedi gosp. Frank Jakša

Gosp. Vučković je u svom kraćem govoru istaknuo da je bez ikakvog lobiranja do sada zaista narastao broj akcionara, no i dalje je potrebno ulaganje naše zajednice, a posebno hrvatskih poslovnih ljudi, u ovaj hvale vrijedan projekt. U svom govoru istak-

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 39, 31. VII, 1999

nuo je "da smo kao pojedinci učinili mnogo, ali kao zajednica malo", s čim bi se zaista svi mogli složiti. Rezultat našeg (ne) rada je svakako nepostojanje nikakvog hrvatskog doma, gdje bi se mogli, ako ništa drugo, održavati sastanci. Ovo dioničarsko društvo je pokrenulo akciju doma, prvenstveno za H.N.K. Croatia-u s tim da je dobro shvaćeno da ta zgrada, koliko god da je potrebna svima nama, ne smije biti balast zajednici, već nešto što će se i financijski isplatiti. Računa se s tim da će se u zgradi otvoriti restoran, koji će donositi prihod onome tko ga zakupi (a to ne mora biti Hrvat), a tamo je, kako smo već i naveli u jednom od prijašnjih izvještaja u HRVATSKOJ ISKRI, i dječji vrtić, koji donosi već sada izvjesni prihod. (vk)

HODOČAŠĆE U MIDLAND

Midland, srpanj 1999, Još jedamput na duhovnoj obnovi

I ove godine sunce se je jako smiješilo na tisuće hodočasnika Hrvata koji su došli u Midland iz svih mjesta u Ontariju. Naš don Ilija Petković, župnik i njegova župa Presveto Trojstvo iz Oakville organizirali su ovogodišnje hodočašće. Dan je bio zaista vruć, no svi su pažljivo pratili sv. Misu, koji je predvodio Msgr. Marin Barišić, pomoćni biskup splitsko - makarske nadbiskupije. Svi su slušali njegove riječi utjehe, nade i ohrabrenja u ovim danima, koji su zaista upitni za nas Hrvate. Propovijed Msgr. Barišića dotakla nas je sve u dubinu srca i dala nam je misliti. Govorio nam je Msgr. Barišić o tome kako nam je ponestalo vina na vjenčanju, usporedivši to sa našom Domovinom. Gledajući oko sebe, vidjela sam zamišljene ljude, koji se koji puta pitaju, a kako dalje, i rijetko kada dobijaju odgovor. Mislim da su dobili odgovor na hodočašću u Midlandu, jer sada, posebno sada, nije vrijeme da se razmišlja, već da se radi, pita, i ne boji ni pitanja, ni odgovora. Župni vjesnik će objaviti kompletnu propovijed Msgr. Barišića u idućem izdanju Župnog vjesnika.

Midland 1999, za vrijeme služenja sv. Mise

PEDESETI DUBROVAČKI FESTIVAL

Dubrovnik, grad povijesti, kulture i umjetnosti, otvorio je po pedeseti put svoja vrata umjetnicima iz cijeloga svijeta. Trgovi i ulice, tarace, parkovi i fortece našeg Grada postat će pozornice na kojima će se igrati festivalske predstave. Grad će pokazati svu svoju raskoš i ljepotu kojom već pola stoljeća oduševljava dubrovački puk i sve posjetioce Festivala. Taj jedinstveni spoj povijesno-arhitektonskog nasljeđa i kulture, prostora i umjetnosti pruža u svijetu jedinstveni doživljaj ambijentalnog teatra.

Ovogodišnji jubilarni Festival donosi repertoar dostojan velike obljetnice. Dramski program će predvoditi dvije velike premijere. Kapitalno djelo dubrovačke pisane riječi, "Dubrovačku trilogiju" Iva Vojnovića, uprizorit će Festivalski dramski ansambl u režiji Joška Juvančića, a Molierova "Nemoćnika u pameti" režirat će veliki češki redatelj, oskarovac i osvježeni prijatelj Dubrovnika Jirži Menzel s glumcima zagrebačkog Kazališta komedija. Uz te dvije predstave, imat ćemo priliku vidjeti i reprizne naslove: "Tužnu Jelu", "Hamleta", "Julije Cezara" i "Dum Marinovi sni". Po prvi put na Festivalu ćemo imati priliku vidjeti predstave "Uličnog teatra".

Glazbeni program je iz objektivnih razloga pretrpio najveće promjene u odnosu na najavljeni. Došlo je do otkazivanja već najavljenih nastupa, što zbog sigurnosne situacije, što zbog zdravstvenog stanja izvođača.

No, koga nema bez njega se može. Tako da ovogodišnji glazbeni dio programa donosi nastupe Zagrebačke i Slovenske filharmonije, Zbora "Romeo i Julija" švedskog kraljevskog dramskog teatra, Dubrovačkog simfonijskog orkestra, Dubrovačkog komornog zbora, solista Turske državne opere, Gudačkog seksteta berlinske filharmonije, Baroknog orkestra europske unije, Zagrebačkog gitarskog tria, Zagrebačkih solista, Jeruzalem piano tria, Hagen quarteta i mnogobrojnih solista. Na festivalu ćemo imati prigodu vidjeti i nastupe Folklornih ansambala "Lindo" i "Lado" te mnogobrojne popratne izložbe i umjetničke večeri.

Sve u svemu, očekuje nas još jedno vruće festivalsko ljeto. "Neka uđu!"

Marko Giljača, *Dubrovački list*, 12. 07. 1999, str. 13. (HIC)

ZADARSKO KULTURNO LJETO

ZADAR- Kulturni život Zadra ovih dana postaje sve uzbudljiviji i dolaskom sve većeg broja stranih i domaćih gostiju bude se i sve kulturne institucije koje su se potrudile da istima ponude raznoliki kulturni program. Mnogi od njih su tradicionalni kao primjerice "Muzičke večeri u Donatu" koji prema mnogima ove su godine najbolje i po broju koncerata i kvaliteti izvođača tako i po posvećenosti. Ne možemo a da ne istaknemo i "Zadarsko kazališno ljeto" koje je započelo 15. srpnja i traje do 11. kolovoza, a tijekom tih 20-ak dana biti će odigrano niz predstava različitih umjetničkih smjerova i profila izvođača. Sve ovi kao i mnogi drugi kulturni događaji upotpunjuju turističku ponudu zadarskog kraja i pokazuju da i teškim gospodarskim uvjetima kultura oduvijek pronalazi načina da se predstavi kako domaćoj tako i stranoj publici koji ovo ljeto borave na ovom području.

Borave na ovom području. Za nadati se je da će ova tendencija sve većeg broja kulturnih zbivanja tijekom ljetnih mjeseci biti nastavljena i postati sastavni dio turističke ponude zadarske regije te i još bolji promotor hrvatske kulturne baštine i prikaz i potvrda koliko Hrvatska kulturna scena prati europske kulturne trendove.

D.C., Hrvatski informativni centar - Zadar, 19. srpnja, 1999.

POČINJE MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA U ZAGREBU

Međunarodna smotra folklora, 33. po redu, počinje danas stručnom raspravom "Krajem tisućljeća" uz videoprojekcije. Početak je u 10 sati u "Klovićevim dvorima" na Jezuitskom trgu. U 19 sati na istome mjestu Međunarodni centar za usluge u kulturi otvara radionicu izrade narodnih nošnji u Slavoniji i Srijemu, a u 21 sat održat će se etno koncert ansambla Timne Brauer i Eliasa Meirija te skupine "Uyanga" iz Mongolije. Popratne izložbe smotre "Dvoje leglo, troje osvanilo" i "Ženska oglašlja županijske Posavine" mogu se razgledati u Klovićevim dvorima do 10. kolovoza.

R. B., *Večernji list*, 22. srpnja, 1999. (HIC)

"Transatlantic" na moskovskom filmskom festivalu

ZAGREB - Film "Transatlantic" Mladena Jurana ušao je u službeni program ovogodišnjega Međunarodnoga filmskog festivala u Moskvi, koji traje od 19. do 29. srpnja. Ta priča o hrvatskim iseljenicima u Americi s početka stoljeća bit će prikazana 27. srpnja, a redatelj filma Mladen Juran i direktor fotografije Goran Trbuljak također će biti gosti Festivala - priopćeno je iz "Jadran filma", koji je uz Hrvatsku televiziju producent "Transatlantica".

"Transatlantic" je lani bio hrvatski kandidat za Oscara a na prošlogodišnjem Festivalu hrvatskog igranog filma u Puli osvojio je četiri "Zlatne arene".

Hina, *Večernji list*, 23. srpnja, 1999. (HIC)

RABUZIN PLAVOM, ŠUTEJ ŽUTOM

ZAGREB - Ivan Rabuzin potpisao je svečani zastor za Gradsko kazalište "Trešnja" - koje 12. lipnja napokon otvara vrata - plavom bojom, a slikar Miroslav Šutej svoj zastor žutom. Tako je jučer na Trešnjevci počela svečanost otvaranja prve nove kazališne zgrade koju Zagreb dobiva još od vremena gradnje HNK!? Arhitekt Andrija Mutnjaković rekao je da nova "Trešnja" ima deset puta veću površinu od stare, dok je keramičarka Zlata Radej govorila o maski u predvorju kazališta koje će mladoj publici ponuditi i okrepu u slastičarnici. Igor Mrduljaš predstavio je monografiju o "Trešnji". O deset godina izgradnje kazališta kratko je govorio umjetnički ravnatelj Hrvoje Hitrec.

D. De, *Večernji list*, 10. lipnja 1999., str. 19. (HIC)

ZA DOPRINOS HRVATSKOJ KULTURI

BEČ - Visoko hrvatsko odličje Reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića primila je u četvrtak poslijepodne u Beču Francesca von Habsburg. U ime hrvatskog predsjednika Franje Tuđmana to visoko odličje njezinu je Visočanstvu Francesci von Habsburg predao hrvatski veleposlanik u Beču Ivan Ilić naglasivši da je to priznanje za njezin doprinos hrvatskoj kulturi i umjetnosti te obnovi hrvatske kulturne baštine. Ravnatelj Hrvatskoga restauratorskog zavoda Ferdinand Meder rekao je da se krajem 1991., u jeku oružane agresije na Hrvatsku, Francesca von Habsburg upoznala s razaranjem i uništavanjem hrvatske kulturne baštine u Domovinskom ratu obilazeći Hrvatsku sve do prvih linija bojišnice. Ona je potaknula niz skupova, akcija obavještavanja svjetske javnosti i neposrednog pružanja pomoći u zaštiti i obnovi hrvatske kulturne baštine ugrožene i oštećene ratom. Ovih dana u Hrvatskom restauratorskom zavodu u Zagrebu u tijeku su stručna savjetovanja i predavanja stručnjaka iz Firenze.

Večernji list, 11. lipnja 1999., str. 63. (HIC)

Odjeci...

CNN Time <cnnfeedback@cnn.com>

Dear Editor:

As a specialist in Croatian Studies of over twenty-five years, and as one who followed Christianne Amanpoor's reports from Kosova, I was shocked and dismayed by your program "No Harm Done" about the trial of Dinko Sakic. In fact, the piece was less about Sakic than an assault on the Croatian nation, people, and government. The whole piece was carefully orchestrated to obscure the truth and enhance fiction about today's Croatia.

The thrust of the report had little to do with the Sakic case and much to do with casting today's Croatian government as fascist and depicting a Croatia seething with fascism. I will not comment on the Sakic case other than to point out the obvious facts that Croatia demanded and obtained Sakic's extradition, indicted him for specific crimes, and has put him on trial for those crimes.

While the Ustasha was mentioned over a dozen times, the word "Partizan" was spoken only once. Dozens of references were made to Croatia's war-time pro-Axis government, the "Independent State of Croatia" known by its Croatian initials "NDH," but no reference was made to Croatia's anti-fascist government and army, the Land Anti-Fascist Council of the People's Liberation of Croatia or "ZAVNOH." In fact, the Ustasha only numbered 60,000 at its peak and never controlled much of the territory of the NDH. On June 22, 1941, still a national holiday in Croatia known as the Day of the Anti-Fascist Uprising, a unit of forty Croatian Partisans launched an attack on occupation forces near the Croatian city of Sisak. This marked the beginning of the first, largest, and only successful war of liberation against the Nazis. Led by Tito, a Croatian, the Partizans were disproportionately Croatian in number. On June 13, 1943, ZAVNOH founded Democratic Republic of Croatia under the leadership of Dr. Andrija Hebrang, father of the former Minister of Health in the modern Croatian government. The Serbian Chetniks collaborated with the Axis and only came over to the Partizans in late 1944 after their movement had been abandoned by the Allies.

The program left your viewers with the impression that the Jasenovac memorial was vandalized by Croats in 1991, when in fact Jasenovac was under Serbian control until mid-1995. When the area was liberated, the Serbian occupiers fled with all of the monument's possessions, including windows. Did anybody on your staff bother to ask how Jasenovac's artifacts made it to Belgrade?

How did you chose who to interview? The editor of the "Feral Tribune" is one of the harshest critics of the Croatian government. As anybody who has seen the paper knows, it is a sensationalist, satirical tabloid. Other than being associated with the Simon Wiesenthal Center, I don't know what Efraim Zuroff's credentials are. I do know that he can not pronounce the word "Jasenovac" and he knows absolutely nothing about the NDH. His observations that the NDH was seeking a pure Catholic Croatia and would abide no minorities overlooks the fact that Muslims were among the strongest supporters of the Ustasha. Entire units of the NDH army were Muslim, and Muslims were found at every level of government, including the cabinet of NDH Chief Ante Pavelic who had a mosque dedicated in the heart of Zagreb. After the communist victory in 1945, the mosque's minarets were blown up, the immams were executed, and the building was made into a museum

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 39, 31. VII, 1999

glorifying the revolution. It is perhaps ironic that is the same building that now sits and the center of what was the "Victims of Fascism Square" featured on your program.

Of course, no story about Croatia would be complete without the famed Slavenka Drakulic whose full-time occupation is to lament Croatia's independence, its government, its people, their dental work, and street names. She holds court at sidewalk cafes telling all who will listen how oppressed she is and how there is no freedom of press or speech in Croatia... as cameras roll. She longs for the communist past and laments for her homeland, Yugoslavia, at the hands of those who have changed the names of streets. For some reason few Croats today want to live on streets named Belgrade, Leningrad, Lenin, Moscow, Square of the October Revolution, Yugoslav People's Army, Proletariat Brigade, Socialist Revolution ... the list of catchy names goes on. Many of these streets and squares have reverted to their pre-communist names, often centuries old. Slavenka Drakulic is the spoiled product of a system that supplied her commissar family with wealth, travel, graduation dresses from Milan, and holidays in Spain. She longs for the wonderful days of the commissars and the stability of the red star. But Slavenka did not live the life of those who suffered under her father's deaded secret police, the "UDBa;" those who were murdered at home and abroad; those who were imprisoned for decades; those villagers whose homes were razed to make room for her commissar father's summer homes on the Adriatic. Her "shattered dream of pluralism" is missed by few in Croatia.

Ms. Drakulic finds fascist symbols and pictures of Ante Pavelic on every corner. She has previously described Zagreb as "awash in fascist symbols" and Ms. Amanpoor seemed to agree. One reason for that observation is that Drakulic considers the twenty-five field Croatian coat-of-arms, in continuous use for centuries, to be fascist. I have been in every major city in Croatia a number of times since 1991, and have never seen these symbols. Yes there is graffiti in Croatia and some kid may have painted a swastika on a wall, although I don't recall having ever seen one. The only swastika shown on your program was from a poster warning of the evils of smoking. I have seen hundreds of swastikas on buildings, walls, and overpasses in California. While doing background for a story on the recent synagogue bombings in Sacramento, the capital of America's largest state, I visited a "gun and knife" show held on state property. The "show" was in three of the State Fair's largest buildings covering several acres. I saw hundreds of Nazi insignia, flags, helmets, and many young "skin heads" wearing camouflage uniforms with various Nazi, white power, and militia markings. I have never seen any such thing in Croatia, and hope to never see it in America again. Where is CNN Time's outrage?

There is a tiny political party in Croatia known as the Party of Rights that engages in neo-fascist behavior. Its rallies are far, far smaller than those of the Ku Klux Klan or the various Nazi Parties in the United States. The movement has been severely criticized within Croatia. However, as a democracy, each of Croatia's sixteen active parties, from communist to the Party of Rights have the right to their opinions. The Party of Rights or HSP took up the mantle of the old Party of Rights founded at the turn of the last century which later gave birth to the Ustasha regime of World War II. It was a handful of members of this tiny group which you filmed for your story.

Finally, and most incredibly, you tarred Croatian

President Franjo Tudjman with the brush of fascism. Ms. Amanpoor said "Today's Croatia of Franjo Tudjman was finally forced to confront his World War II past." I played the words over and over again. She did say "his" World War II past. Since few of your viewers know of Tudjman's background, why didn't you confront his World War II past? You didn't because Tudjman's background blows your entire thesis out of the water. In World War II Tudjman was a Partizan who went on to become Yugoslavia's youngest major general. The Nazis put a price on his head and killed his brother in 1943. After the War, Tudjman earned a Ph.D. in history and became a respected professor, author, and member of Parliament. In 1972 he was stripped of all positions and sent to prison for the first time, and by 1981 had been named a "Prisoner of Conscience" by Amnesty International. Tudjman was elected as Croatia's first president by an overwhelming margin and was re-elected in 1997 in a hotly contested three-way race that was free and fair. I was there and attended rallies for each of the three candidates.

Your program has manipulated a fairly straight forward story about a war crimes trial into a slander of Tudjman, the Croatian government, and the Croatian people. You did so by selectively interviewing critics of the government and avoiding any reference to Croatia's Jewish community or Jews in Croatia's government. At present two of the most powerful cabinet positions in the country are held by Jewish members of Tudjman's leading party. You led your viewers to believe that all Croats during World War II were fascists, when in fact the majority were anti-fascists. You led your viewers to believe that Croatia is awash in fascism and fascist symbolism, a phenomenon more common to Idaho than Croatia. And, you led your viewers to believe that Franjo Tudjman may have supported fascism during World War II and may do so today. In fact you knew that with the technical exception of Pope John Paul II, he is the only living head of state to have fought the Nazis while former French President Francois Mitterrand was a willing Nazi collaborator and Kurt Waldheim was an officer with the Nazi army occupying Croatia.

Why you constructed this fraud is beyond me. My experience is that I may never know what your motives were. I do know this. I can never trust CNN, Time, or Ms. Amanpoor again. With the first broadcast of CNN Time, you made it clear that you were willing to create and sell fiction as fact for advertising revenue. You have done so again, and no thinking person can ever again look to you as a credible source of news. Such a shame!

Sincerely,
C. Michael McAdams
Regional Director, University of San Francisco
mcadams@usfca.edu

Dijaspora

POČINJE ŠKOLA HRVATSKOGA JEZIKA I KULTURE U NOVOM VINODOLSKOM

U Novom Vinodolskom počinje tradicionalna Mala škola hrvatskoga jezika i kulture sutra 20. srpnja i traje do 31. srpnja 1999. godine u organizaciji Hrvatske matice iseljenika, koju će pohađati 70 polaznika iz 11 zemalja svijeta. U dvotjedni rad ove

jezične škole svake se godine uključuju djeca od 9 do 14 godina iz hrvatskih etničkih zajednica iz čitavog svijeta, a ove su se godine matičinom pozivu za učenje i bolje upoznavanje hrvatskoga jezika odazvali mladi hrvatskoga podrijetla iz Austrije, Njemačke, Švicarske, Mađarske, Francuske, Švedske, Italije, SAD, Kanade, SR Jugoslavije te Bosne i Hercegovine.

Voditeljica Male škole hrvatskoga jezika i kulture je profesorica Silvija Letica, a stručna je suradnica profesorica Lada Kanajet - koje su program učenja hrvatskog jezika prilagodile za polaznike iz bilingvalnih govornih sredina s kojima će u Novom Vinodolskom raditi desetak vrsnih kroatista.

Svrha je te Škole na morskoj obali da dvojezična djeca i mladi hrvatskoga podrijetla koji žive na raznim stranama svijeta, kroz igru i zabavu u zajedništvu s djecom iz Hrvatske, nauče ili pak unaprijede ranije stečeno znanje hrvatskoga jezika te što bolje upoznaju kulturnu i prirodnu baštinu mediteranske Hrvatske. Program se sastoji od jezične, novinarske, lutkarske, dramske i likovne radionice.

Djeca hrvatskih iseljenika često ne govore jezik svojih očeva pa se može s pravom smatrati kako je Mala ljetna škola hrvatskoga jezika i kulture u Novom Vinodolskom vrlo važna za poticanje učenja hrvatskoga jezika u hrvatskim etničkim zajednicama u svijetu, kazao je ravnatelj Hrvatske matice iseljenika gospodin Ante Beljo.

Za sve informacije možete se obratiti profesoricama Silviji Letici i Ladi Kanajet na broj 098 388 923.

Sve HMI programe (na Hrvatskom i Engleskom):

<http://www.matis.hr/skolstvo/>

Mala ljetna škola hrvatskoga jezika i kulture u Novom Vinodolskom:

<http://www.matis.hr/skolstvo/hrvatski/5-index.htm>

V. K., Hrvatski informativni centar - Zagreb, 19. 07., 1999.

ISPRAĆAJ VELIKOG DOMOLJUBA STANKA NIŽIĆA-CANE

Crveni Grm, 11. srpnja 1999 - Na Groblju svetog Ivana u Crvenom Grmu kod Ljubuškog uza sve dužne počasti pokopani su posmrtni ostaci hrvatskoga političkog emigranta i domoljuba Stanka Nižića - Cane. Pokopu je bio nazočan velik broj Stankove rodbine, suboraca, prijatelja i poznanika, ne samo iz Ljubuškog nego iz cijele Hercegovine, RH, pa i inozemstva.

Pogrebnu povorku je vodio i prigodnu propovijed održao župnik humački fra Velimir Mandić. Od pokojnog Stanka su se oprostili u ime općine Ljubuški, njegov susjed Radojko Nižić, u ime prijatelja i suboraca iz inozemstva Luka Kraljević, u ime Zapadno-hercegovačke županije ministar branitelja Zdravko Bešlić, u ime Kluba hrvatskih povratnika iz iseljeničtva predsjednik Kluba Vlado Glavaš i u ime obitelji Stankov brat Blago, koji je jedini od obitelji bio na Stankovu pokopu u gradu Dietikonu kod Zuricha.

Stanko Nižić je rođen 1951. godine u Crvenom Grmu kod Ljubuškog. Živio je kao hrvatski politički emigrant u Švicarskoj, a ubijen je 1981. godine u Zurichu. Prijenos njegovih posmrtnih ostataka iz Švicarske u domovinu organizirala je Komisija za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava u suradnji s Klubom hrvatskih povratnika iz iseljeničtva, generalnim konzulatom RH u Zurichu, Županijom zapadno-hercegovačkom i Općinom Ljubuški. Ekshumacija je obavljena 29. lipnja ove godine, a ispraćaju posmrtnih ostataka pokojnog Stanka bio je nazočan i generalni konzul RH u Zurichu Slavko Novokmet. Lijes s posmrtnim ostacima pokojnog Stanka dovezen je u obiteljsku kuću njegova oca Luke u subotu 10. srpnja u 16 sati gdje je bio izložen do polaska pogrebne povorke 11. srpnja u 16 sati. (Hrvatski Informativni centar, Mostar,

Muzeji

Pernati svijet Neretve

Tko nije čuo za kupujkruh, benu ili njorca, posve sigurno nije iz doline Metkovića. No, tamošnji ljubitelji prirode i ptica, kao i lovci znat će da je riječ o lokalnim, pučkim nazivima za grlicu kumru, šljuku benu i čubastog gnjurca. Takva narodna imena za ptice u donjem toku Neretve posve su uobičajena i normalna, a svojom originalnošću svjedoče o bogatoj pernatofauni, po kojoj je taj kraj jedno od najvažnijih ptičjih staništa ne samo u Hrvatskoj, nego i u Europi. Naime, riječ je o jednom od najprometnijih poznatih područja za ptice selice, a specifičan položaj i bogatstvo vegetacije omogućava život i mnoštvu onih zavičajnih ptica, koje ondje provode čitav svoj život.

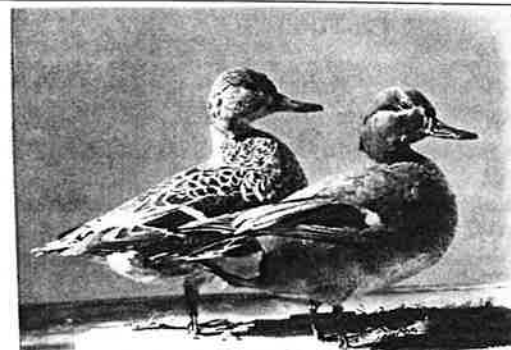
Ono što je manje poznato svakako je postojanje velike Ornitološke zbirke u Metkoviću, pravog muzeja prepariranih ptica, jednog od najzanimljivijih u Hrvatskoj. U toj je zbirci 360 izložaka, među kojima je zastupljeno 218 ptičjih vrsta, od čak 299 poznatih ptica iz tog područja. Iako u javnosti relativno nepoznata, stručnjaci znaju da je Ornitološka zbirka u Metkoviću jedna od najvećih na svijetu, ravna, primjerice sličnoj kraljevskoj zbirci u Švedskoj, a znamenita je i po tome što su praktično sve preparirane i izložene ptice ulovljene upravo u dolini Neretve, a darovali su ih članovi Lovackog društva Metković, i drugih lovničkih društava s tog područja.

Ptice se u Neretvi znanstveno istražuju još od početka 18. st. oljeća, a austrijski ornitolog Finger pronio je 1858. godine glas o bogatstvu tamošnjeg ptičjeg svijeta. Brojni su bili istraživači koji su sa svih strana pohodili Neretvu, a najveći i najtemeljiti svakako je bio pok. Hrvatski ornitolog Dragutin Rucner, koji je uz znanstveni rad na Ornitološkoj zbirci u Metkoviću, svoj polustoljetni boravak u močvarama Neretve okrunio vrlo važnom knjigom "O životu ptica u dolini Neretve" s fotografijama Vladimira Pfeifera, što je prije nekoliko godina izdao ogranak Matice Hrvatske u Metkoviću.

Detaljno opisujući prirodne karakteristike lokaliteta, izlažući povijesne znamenitosti i suvremene probleme, Dragutin Rucner je u svojoj knjizi temeljito opisao ptičji svijet, a izložke u ornitološkoj zbirci vrsta i obradio po znanstvenim metodama. Tako je uz svaku pticu uz njezin hrvatski naziv naveden i latinski, kao i engleski i njemački, dok su pučki nazivi posebno istraženi i objašnjeni. Također, svaki izložak ima podatke o mjestu i datumu prikupljanja.

Rucner navodi da je prvi eksponat za zbirku sabrao 1848. godine poznati lovac Petar Krstičević, kojega je poslije slijedilo još 96 lovaca, koji su darovali sve eksponate, među kojima Rucner navodi kao posebno zanimljive ili rijetke malu gusku, gusku crvenoliku, morsku utvu, sjevernu gavku, patku karolinku, ružičastog nesita, sivog ždrala, crne rode, malog potrka, bijele žličarke itd...

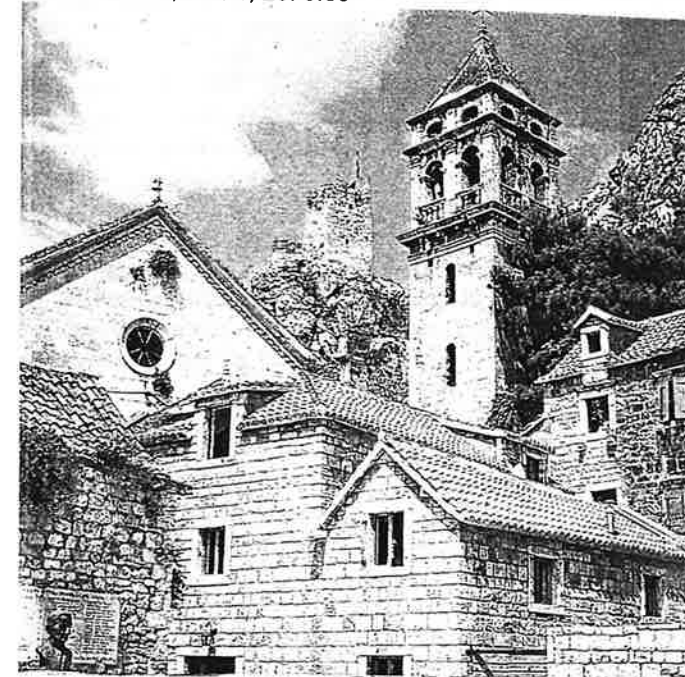
"HRVATSKA ISKRA" - Broj 39, 31. VII, 1999

Patka kržulja (Anas crecca)

Danas je dolina Neretve zbog melioriranja ili rasta stanovništva poprilično izgubila nekadašnje močvarne karakteristike, koje su se zadržale samo u nekoliko lokaliteta. Zato danas mnoge ptice preljeću Neretvu i odlaze na Skadarsko jezero. Svakako valja istaknuti da među lokalnim lovcima postoji nepisano pravilo da se u ptice selice ne smije pucati, nego ih se registrira, promatra i bilježe se korisni podaci. Tako je primijećeno da se neke vrste ponovno vraćaju na ušće i u dolinu Neretve. Vjerojatno bi takav odnos prema prirodi bio nezamisliv da svoju ulogu nije odigrala i Ornitološka zbirka u Metkoviću.

Jure Ilic, Obzor, 26. 6.99

OMIŠ, župna crkva i kula Peovica

OMIŠ

Nad gradom nijemo stoje gore lomne,
Mjesec ih svijetlo obasjava.
Po moru struji noć mekana, plava
I sneni zvuci mandoline skromne.

U gradu teško šute gluhi mraci.
Tišina pustim ulicama vlada.
Tek kadkad samo zašume koraci
Po kamenu. I opet mir zavlada.

I sve tako svečano i mirno –
U snu dubokom grad osamljen sniva
Dok lada tiho s mandolinom pliva
Niz mjesečinu – more glatko, širno

Vladimir Čerina

Naš hrvatski jezik je, svakako, jedan od najbogatijih na svijetu. Vidno je to po mnogočemu, no najbolje se to vidi u našim narodnim pjesmama. Svaka narodna pjesma - od zagorskih, prigorskih, dalmatinskih ili međimurskih pjesama - svaka od njih mala je priča ljudi čiji jezik je nevjerojatno opisan u svakoj strofi pjesme. Danas vam predstavljamo poznatu pjesmu "Svatovac", pjesmu koja nam je svima na usnama i srcu, zahvaljujući ljepoti riječi i privlačnosti glazbe. Ova pjesma je najbolji primjer slavonske narodne pjesme - veselja koje je pri srcu kad se dvoje mladih žene. Obratite pozornost na bogatstvo misli, na to što narodni pjesnik želi mladima, a u pjesmi isto tako opisuje i sam život - odnose između svekrve i snahe, o mladim djevojkama, navodi imena sela, no ono što nas najviše oduševljava u ovoj pjesmi su dobre želje pjesnika i savjeti starijih. Uživajte u ovoj pjesmi, jer zaista je samo jedan "Svatovac"!

SVATOVAC

*Odbi se grana od jorgovana, i lipa Smiljka od svoje majke.
Lipu Smilju izvedoš, sa svircima ispratiše,
Svi je redom izljubiše, samo svircu ne dadoše,
Al' je svirac mudar bio, za viču se uhvatio,
U kola je uskočio, pa je Smilju poljubio.*

*Stala kuma na potegu, pa sve veli "Neću",
A na kuma namiguje da se kola kreću,
"Ja u stara kola neću, stara kola sve klepeću,
Već ja nova kola hoću, nova kola sve klopoću",
Pa sve čine diridiridi, pa sve čine duć, duć!*

*Čim u kuću dođe, žarač tražit pođe,
pa okupi svekrvicu, oko kuće gazdaricu;
'ja sam nova mlada, sad je moja vlada'.*

*Alovi, valovi, sitna riba, čikovi,
Sitna riba, pljuskavica, ljubi mi se gazdarica,
ženi mi se i gazda, samo ne znam za koga!
Seka voli komšiju, bit će svadbe ijuju!
Čačinci, Bačinci, Kukujevci, Martinci,
Šljivovševci, Bakljanovci, svud u selu lipi momci
a divojke garave i pomalo varave,
udovice migaju, ženit ću se ijuju!*

*Nek vam bude dobra svega, ne od našeg, od svojega:
Da vam žito dobro rodi, a živina da se plodi,
Da vam bude do vrh kuće i odiće i obuće,
Svakog ića, svakog pića, lipog kruva, bilog kruva,
Slaninice, gibanice, pečenice, šljivovice,
Dobra vina i kulina, haj, haj uživaj, haj haj uživaj!*

*Čuvajte se od zla svega od manjega i većega
od groznice i kolere, fižike i filoksere,
od guštera i od zrnja, od lopovskih dučandžija,
od lugara i žandara, ordonansa i finansa, bjesnog kera i švercera
od popova i lopova, od poreza i kuluka, od lajava komšiluka,
i od trakse i od takse, loše robe i od globe, starog mesa i procesa,
diplomata, advokata, i od stranaka i banaka, već se man'te i žirante,
bjež od luda i od suda, od doktora i špitala, i od svega što ne valja,
idi vraže gdi te traže, idi vraže gdi te traže...*

*Nek vam bude lipog zdravlja, sreća nek se svud ponavlja,
lipu dicu porodili, prijatelje pogostili,
s nama dobro podilili, sto godina poživili,
haj, haj, uživaj, haj, haj, uživaj...!!*

Narodna pjesma

Pjeva: Krunoslav - Kićo Slabinac

Naši lijepi Slavonci

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 39, 31. VII, 1999

Politički život

VIJESTI IZ HAAGA: Večernji list, 27. srpnja, 1999.

BLAŠKIĆ SVJESNO PROVODIO TUĐMANOVU POLITIKU

Politika hrvatskoga predsjednika Franje Tuđmana prema BiH bila je gotovo cijelo jučerašnje prijedpodne tema završne riječi tužitelja Gregory Kehoea u postupku protiv generala Blaškića. Prema Kehoevim riječima, početna točka hrvatsko-muslimanskog rata u srednjoj Bosni jesu "političke aspiracije Republike Hrvatske kako ih je artikulirao Franjo Tuđman, koji je i danas hrvatski predsjednik". "Njegove želje za prisvajanjem dijelova BiH potječu najkasnije iz 1981. godine", konstatirao je Kehoe potkrepljujući to citatom iz Tuđmanove knjige "Nacionalno pitanje u Jugoslaviji" i izjavom jednog svjedoka koji je prisvajanje dijelova BiH nazvao "fiksacijom Franje Tuđmana". "Franjo Tuđman nije samo o tome pisao, nego je i djelovao na ostvarenju svoje ideje u suradnji sa svojim kolegom iz Srbije Slobodanom Miloševićem, s kojim je u Karađorđevu detaljno razgovarao o podjeli BiH", nastavio je Kehoe pozvavši se i na kartu koju je prigodom proslave pedesete godišnjice pobjede Europe nad fašizmom predsjednik Tuđman navodno nacrtao britanskom parlamentarcu Paddyju Ashdownu. Ashdown je crtež priložio kao dokaz te sam svjedočio u postupku protiv Blaškića.

"Blaškić nije slučajno došao u Kiseljak kad je osnovan HVO"

"Franjo Tuđman bio je više nego voljan razgovarati o svojim teritorijalnim ambicijama s visokim predstavnicima drugih država", zaključio je Kehoe i "znao je da će svoje ideje u budućnosti provesti". Tužitelj Kehoe nastoji uvjeriti suce da je pravi uzrok hrvatsko-muslimanskog rata u srednjoj Bosni i zločina koji su u njemu počinjeni politika hrvatskog Predsjednika, čiji je "vjerni predstavnik u BiH" bio Mate Boban, nakon što je smijenio "umjerenog Ključića, koji se protivio podjeli". U srednjoj Bosni provoditelji te politike bili su Dario Kordić, Ignac Kostroman i Anto Valenta, a Tihomir Blaškić bio je "njihovo oruđe" u stvaranju jednoetničkog teritorija koji će se pripojiti Hrvatskoj. "Muslimani su marginalizirani slijedom zapovijedi Mate Bobana" Kehoe razvija tezu da je Tihomir Blaškić svjesno prihvatio provođenje politike hrvatskoga Predsjednika, koja je podrazumijevala progon Muslimana: ubojstva, protjerivanja, otimanje i uništavanje imovine, što je ratni zločin. Da bi pokazao kako je riječ o planiranoj i sustavnoj politici, poziva se na zaključke s Bobanova sastanka s predsjednikom Tuđmanom od 12. studenoga 1991. godine u kojima piše da "hrvatski narod u BiH mora prihvatiti aktivnu i odlučnu politiku za ostvarenje našeg vjekovnog sna, zajedničke hrvatske države" te da mora izabrati ljude koji će to provesti. "Tihomir Blaškić je odabran jer je političko vodstvo u njemu vidjelo osobu koja će provoditi tu platformu", rekao je Kehoe tvrdeći kako Blaškić nije slučajno došao u Kiseljak u travnju 1992., istodobno kada je osnovan HVO, Milivoj Petković imenovan njegovim zapovjednikom, a Janko Bobetko zapovjednikom južnog bojišta. Transferi časnika HV-a u HVO i natrag u HV bit će detaljnije obrađeni u dijelu završne riječi o međunarodnom sukobu, najavio je Kehoe.

"Blaškić je lagao kada je u svojem svjedočenju rekao da nije znao što će se dogoditi u srednjoj Bosni", ustvrdio je Kehoe kazavši kako su nakon njegova dolaska, a slijedom zapovijedi Mate Bobana, Muslimani marginalizirani politički, kulturno i vojno, što je bila praksa u cijeloj Hercegovini. Činjenicu da je Hrvatska priznala BiH 7. travnja 1992) tužitelj stavlja u kontekst "dvoje politike Franje Tuđmana" ističući kako je već sljedećeg dana osnovan HVO kao vojni i politički entitet Hercegovine. Dva da-

na kasnije Mate Boban izdaje zapovijed prema kojoj su na području Hercegovine sve postrojbe osim HVO-a ilegalne i neprijateljske, čime Teritorijalnu obranu BiH, koju je osnovao Izetbegović, proglašava ilegalnim tijelom, a slične zapovijedi izdaju i Blaškić i Kordić. Uz to, isti će tužitelj, Boban i Karadžić su se 6.05. sporazumjeli o "svim spornim pitanjima između Hrvata i Srba".

Iako je prethodno najavio da će mu završna riječ trajati samo jedan dan, tužitelj je jučer rekao kako će mu trebati puna tri dana. Doduše, njegovo je izlaganje prekidano dugim videozapisima, poput već više puta ponavljane snimke s proslave priznavanja Republike Hrvatske 16. travnja u Busovači. Na njoj je Dario Kordić govorio o ostvarenju stoljetnog sna o nezavisnoj državi Hrvatskoj, u čemu tužitelj vidi dokaz o sustavnoj politici stvaranja velike Hrvatske i konotacije s Pavelićevom NDH, a Kostroman kaže: "Mi s teritorija Hercegovine sastavni smo dio Hrvatske i hrvatske granice na ovim prostorima obranit ćemo mišom ili silom". Nakon tužitelja, svoju će završnu riječ iznijeti obrana.

L. Stipić-Niseteo, Večernji list, 27. srpnja, 1999.

POTVRĐJENO PRAVO ČLANICA PAKTA DA SAME BIRAJU POLITIČKE SAVEZE

Politički direktori zemalja sudionica Pakta o stabilnosti dogovarali su jučer u Bruxellesu prijedlog rezolucije, za koju se zna da će se zvati Deklaracija sarajevskog summita. Tekst je zamišljen kao "jak razlog za održavanje summita", "način da summit dade mnogo više i konkretnije od okupljanja radi obiteljske fotografije, što znači snažnu političku poruku", naglasilo je finsko predsjedništvo Europske unije. Stoga izaslanstva dotjeruju doslovno svaki red i posao je maratonski.

Unos predstavnika Republike Hrvatske u 14 točaka deklaracije bilo je sugeriranje da se naglasi, "ili pojača", kako je rekao pomoćnik ministra vanjskih poslova RH Vladimir Drobniak, dio originalnog teksta Pakta o stabilnosti koji se odnosi na euroatlantske integracije. Sarajevska završna deklaracija trebala bi slijediti jezik i duh Pakta i deklaracijom se potvrđuje suvereno pravo svim članicama Pakta da svojom voljom biraju udruženja i političke saveze koji im odgovaraju. U originalnom nacrtu deklaracije toga nije bilo, za razliku od Pakta, gdje se ističe samostalan ritam integracija ovisno o želji pojedine zemlje. Druge su zemlje nastojale u promjene izvornog prijedloga deklaracije unijeti naglašeniju uvjetovanost i tešnje povezati dobrosusjedstvo i međusobnu suradnju s euroatlantskim integracijama.

Sarajevska se deklaracija na skupu usvaja konsenzusom, ne potpisuje se - dijelom iz tehničkih razloga jer je veliki gubitak vremena serijsko potpisivanje dokumenta, a dijelom i zbog političkih razloga. Deklaracija nema važnost međunarodnoga pravnog akta jer se dokument ne potpisuje, ali moralno obvezuje i predstavlja preuzeto čvrsto obećanje, slikovito rečeno - neku vrstu "političke časne riječi".

QUOTATION OF THE WEEK

"The fundamental message that it is not possible to safeguard a people by bombing from 15,000 feet." -- Former UN Bosnia commander General Sir Michael Rose, charging in London on 12 July 1999 that NATO's campaign in Kosova was a failure.

NAKON PREKIDA PREGOVORA HDZ-a I ŠESTORICE O IZBORNOM ZAKONU

Zagreb 16. srpnja -Višemjesečni pregovori HDZ-a i oporbene šestorice o izbornom zakonu prekinuti su jučer jer sestorica ne prihvaćaju HDZ-ov prijedlog da se trenutačno ne utvrđuje fiksni datum izbora. Vladimir Šeks sinoć je u Motrištima HTV-a komentirao stajalište HDZ-a u vezi s datumom izbora. Predstavnik oporbene šestorice Dražen Budiša također je bio pozvan u emisiju HRT-a, ali se ispričao zbog drugih obveza.

Nevjerojatno je da se cijeli Zakon o izborima zastupnika - koji je u biti potpuno usuglašen - sada dovodi u pitanje zbog toga što se ne možemo dogovoriti o datumu održavanja izbora. Ja sam u ime HDZ-a vrlo jasno iznio kako HDZ pristaje da se izbori održe u razdoblju od 19. prosinca ove godine, uključujući i nedjelju 19. prosinca, zaključno sa zadnjim mogućim datumom 23. Siječnjem iduće godine. Dakle, bilo koje nedjelje, osim one što je između Božica i Nove godine, s time da je ustavna obveza i pravo Predsjednika Republike da u svojoj odluci o raspisivanju izbora određuje i datum izbora. HDZ ne može reći točan datum održavanja izbora ne samo zbog toga što je to ustavna obveza i pravo Predsjednika Republike, već i zato što određivanje datuma izbora ovisi o nizu okolnosti, istaknuo je Šeks. Jedno su unutrašnje-politički, drugo su vanjskopolitički razlozi ili njihov uzajamni utjecaj, dodao je. Šeks je također istaknuo kako HDZ ne može predložiti točan datum izbora posebice stoga što nije usuglašeno stajalište o paketu izbornog zakonodavstva. Jer parlamentarna je

D. Sinovčić, Vjesnik, 27. srpnja, 1999.

SDP PODRŽAVA MOGUĆNOST DA IZBJEGLI SRBI GLASUJU KAO DIJASPORA, HSLS PROTIV

ZAGREB, 26. srpnja - Tek što su prekinuti pregovori između šestorice i HDZ-a o izbornom zakonodavstvu, u javnosti se pojavila tvrdnja koju je obznanio tajnik HDZ-a Drago Krpina da bi se mogao mijenjati Ustavni zakon o pravima manjina. Zakon bi se mijenjao jer po njemu Srbi, prema popisu stanovništva iz 1991., imaju pravo na 13 zastupnika u Saboru. Krpina tvrdi da je zbog rata smanjen broj Srba, pa oni ne mogu više imati toliko zastupnika. Prema nekim najavama, Zakon se ipak neće mijenjati, a izbjegli Srbi glasovat će kao dijaspora. Kako oporba na to reagira?

Saborski zastupnik SDP-a Ratko Maričić tvrdi da je za rješenje problema bitan popis stanovništva, obzirom da bi Srbi imali pravo na onoliko zastupnika sukladno postotku u broju stanovnika. Popis stanovništva nemamo, pa bi trebalo uzeti poznati broj stanovnika iz poznate godine, ili napraviti neki provizorij. "Tražili smo prije godinu dana da se napravi popis stanovništva, što nije jednostavno organizirati, ali ima i nepotrebnih odugovlačenja", kaže Maričić i poziva se na prijedlog izbornog zakona što su ga šestorica uputilu u saborsku proceduru. U njemu, podsjetimo, stoji da manjine sa osam ili više posto udjela u stanovništvu imaju pravo na ekvivalentan broj zastupnika, dok manjine s manje od osam posto imaju pravo na ukupno pet zastupnika, s time da bi se ti zastupnici brinuli i za manjine koje nemaju predstavnike među tih pet zastupnika. U oporbenom prijedlogu navodi se da bi se svi glasači-predstavnici manjina trebali prijaviti u svojim općinskim ili gradskim središtima, što bi mogao biti provizorij za određiva-nje broja predstavnika manjina o kojem govori Maričić. Oni Srbi koji žive izvan Hrvatske potpadaju pod

procedura često nepredvidiva i kad bi se već sada odredio datum održavanja izbora, on može zbog cijelog niza objektivnih razloga biti pomaknut. A time bi onda i Predsjednik Republike došao u situaciju da bude nevjerodostojan, objasnio je pregovarač HDZ-a.

Predlaganjem više termina kao mogućih za održavanje izbora u razdoblju od 19. prosinca ove godine do 23. siječnja iduće godine, HDZ je ispunio svoju obvezu iz pregovora s oporbenom šestoricom da će nastojati konsenzusom sa šestoricom utvrditi termin izbora, smatra Šeks. Paket izbornog zakonodavstva bit će donesen u Hrvatskom državnom saboru u skladu s utvrđenim dogovorom četiri mjeseca prije održavanja izbora. HDZ će se toga nastojati držati, a nastojat ćemo postići i daljnju suglasnost, rekao je Šeks. Današnji prekid pregovora HDZ-a i oporbene šestorice o izbornom zakonu pregovarač HDZ-a ocijenio je samo zastojem, dodajući kako HDZ želi i hrvatskoj javnosti reći da nije odgovoran, da je učinio sve što je u njegovoj moći, u granicama dostojanstva da prihvati sva ona rješenja i način tehnologije koji će biti primjereni europskim demokratskim standardima. Mi ne možemo i ne želimo snositi odgovornost zbog toga što se diktiraju takovi uvjeti i ultimatum koji bi trebali HDZ-u oduzeti svaki kredibilitet, kazao je Šeks. Mislim da će i međunarodna i svjetska politička javnost razumjeti da je HDZ poduzeo sve da se doista jednim suglasjem i konsenzusom donese izborni zakonodavstvo kao pretpostavka fer, pravednih korektnih izbora, dodao je. (Image, 16.srpnja 1999)

Ustav, a ne Ustavni zakon, pa bi oni glasovali kao dijaspora, smatra Maričić i dodaje da je "pitanje samo imaju li oni domovnicu". U svakom slučaju, smatra da broj predstavnika manjina ne bi trebalo smanjivati.

Zlatko Kramarić, potpredsjednik LS-a, drži da treba primjenjivati europski standard. To znači da manjinama treba dati pravo da glasuju za dvije liste, državnu i onu na kojoj će se naći kandidati manjina. I on drži da je popis stanovništva najveći problem koji se do ovih izbora ne može napraviti, pa se zalaže za sređivanje popisa birača iz kojeg bi se mogao zaključiti broj Srba i drugih manjina. To je palijativno rješenje, "ali ono što je sigurno jest da oni nisu dijaspora i ne mogu se ponašati kao dijaspora". Ističe važnost pregovora oporbe i HDZ-a oko izbornog zakona i po-država oporbeni prijedlog u kojem je "pitanje glasovanja manjina odlično riješeno". Ujedno, Kramarić HDZ-ovo isticanje načina izbora predstavnika Srba ocjenjuje pokušajem homogeniziranja hrvatskog biračkog tijela.

"Nakon svega što se dogodilo, apsolutno je nemoguće imati 1991. kao kriterij za izbor predstavnika manjina", smatra Jozo Radoš, tajnik HSLS-a. No, do sljedećeg popisa stanovništva treba sačuvati postojeće rješenje. "Mi smo protiv toga da Srbi glasuju kao dijaspora, jer oni nisu dijaspora, već građani Hrvatske koji trenutačno nisu na teritoriju Hrvatske", drži Radoš.

QUOTATION OF THE WEEK

"The Serbs achieved a great victory in Kosovo, thanks to the unity of the people and the heroic stand of the army and police. ...Only people with bad intentions claim otherwise."
– Yugoslav General Nebojsa Pavkovic, commander of the Third Army, which has responsibility for Kosova, on 11 July 1999.

Čitajte i širite HRVATSKU ISKRU

Mojim očima (i srcem)

Ove godine vrućine u Kanadi upravo su strašne. U mojoj kući, kao i vašima, vjerojatno se sladoled troši u velikim količinama, da ne kažem u kilama. I svaki put kad uzmem sladoled iz hladnjaka (ova riječ iako je potpuno čisto hrvatska mi je teška, jer nekako sam navikla na riječ "frižider") sjećam se naših sladoleda u Zagrebu, i jasno, naše mladosti.

Moja djeca mi često ne vjeruju kad im pričam o nekim stvarima iz moje mladosti. Iako moja obitelj nije baš oskudijevala, ipak nije bilo za razbacivanje. Jednog dana ću svakako i o tome pisati, jer koliko god su ta vremena bila teška, danas ih se sa smješkom sjećamo, i pitamo se koji puta zašto smo se toliko nervirali za tako smješne stvari. No, sladoled u životu djeteta nije mala ni smješna stvar, pa mi dozvolite par riječi o sladoledu i o tome kako smo mi, sada pedestogodišnjaci ili šezdesetogodišnjaci, gledali na sladoled u ono vrijeme.

Kako su se vremena promijenila.! Danas je to tako normalno, čak i za mnoge u Zagrebu, jednostavno kupiti sladoled, što nama u doba mog djetinjstva nije skoro bilo pristupačno - mnoge druge stvari bile su potrebnije. Sjećam se dana kad smo imali toliko malo da o sladoledu nije bilo ni govora, i kad si dobio jednu kuglu sladoleda smatrao si da si na vrhu svijeta! Mislim da vas ne moram podsjećati na taj užitak kad smo se konačno dočepali sladoleda, obično citrone, čokolade ili punč s grožđicama, i zaista uživali u toj hladnoj poslastici. Mislim da naša djeca sada ne uživaju u sladoledu (ili u mnogim drugim stvarima) kao što smo mi uživali, jer jednostavno bile su tako rijetke - a oni ih danas imaju čak na pretek.

Mlada povratnica, gđa. Penava govorila nam je o izvrsnom sladoledu u Osijeku u slastičarnici "Azzuro", (s lijeva na desno) gđa. Penava, gđa. Nevenka Herak sjedi.

Kad nije bilo novaca mama nas je uvjeravala da sladoled nije dobar za nas, jer "ima puno leda, jako je hladno, dobit ćeš anginu, kaj ti to treba" i slično, dok je pravi razlog u stvari bila nestašica novaca. Koji put smo prihvatili ta uvjeravanja, koji puta ne i sjećam se suza pred slastičarnama, mojih i razne druge djece "Mama, kupi mi sladoled!! , derući se iz sve snage, tako da cijeli grad čuje. I što je onda preostalo jednoj mami ili tati, nego ući unutra, kupiti sladoled, uz koji puta procijeđeno kroz zube, "Bumo se mi, dušica draga, doma razgovarali o ovome!" Kroz san se sjećam cijene od 5 dinara po kugli, pa onda sve veće i veće cijene, koju koji puta nismo mogli pratiti (novčanikom) i onaj sretnik koji je djelio sladoled s vama izvjesnog dana bio vam je koji puta najveći prijatelj. Poslije škole, kad smo se vraćali kući, u ona vremena kad smo već sami kupovali sladoled, kakav užitak - nas recimo dvije - tri i jedan sladoled. Ma tko je onda mislio o nekim

bolestima! Ili recimo užitak kad bi bili "na spoju" i dečko vam je kupio sladoled! Sutradan kad smo pričale među sobom i neka od nas je sva ozarena rekla "Zamisli, kupio mi je sladoled!" To je bila prava ljubav!! Sve smo koji puta zavidjele, jer sladoled i malima i velikima, a posebno od dečka, zamisli - značio je mnogo.

Moji prijatelji i rodbina koja dolazi iz Hrvatske mnogo puta ne želi pojesti sladoled, i svi upotrebljavaju istu ispriku: to je hladno i dobit ću anginu, i čim to kažu, ja se sjetim sebe kad sam bila mala. Koji puta nema smisla ni uvjeravati te osobe kako su to obične gluposti, jer od sladoleda, bar ovdje u Kanadi ili USA, ne možeš dobiti anginu, već samo koju kilu, ili dvije, jer sladoled ovdje ima u sebi najmanje leda, a najviše masne kreme. U Zagrebu, čak i sada, iako se to polako mijenja, sladoledi imaju uglavnom led, i vrlo malo masne kreme, i zaista su vrlo hladni. O tome kako se mogu nabrati kile jedući sladoled znam iz pouzdanih izvora, jer smo i moja prijateljica i ja nabrale dosta kila jedući dobre kanadske ili američke sladolede, pa je njen muž koji puta skoro vrištao spominjući neke "bucike"! No, da se sama uvjerim u tu famu o "štetnom sladoledu" obilazila sam razne slastičarnice u Zagrebu, ili Hrvatskoj da osobno vidim o čemu se radi. Nažalost, moram vam reći kako to što moji prijatelji pričaju nije baš posve izmišljeno - zaista mnogo je leda u sladoledima u Hrvatskoj, puno previše. Jasno, tog leda je uvijek bilo, jedino mi nismo znali za bolje i smatrali smo da je to najbolji sladoled na svijetu, iako je bio jezivo hladan, tako da te je koji puta naprosto glava bolila od hladnoće.

Ipak, koliko god da je sladoled ovdje dobar, posebno "31 flavour" ili "Dairy queen", posebno njihov banana split, u onom prijetnom sjećanju koje ide kroz usta "ostao" mi je okus sladoleda od jagoda, malina, šumskih proizvoda, ribizla i koliko god da tražim te sladolede ovdje - nema ih. Ja, naime, najviše volim "voćne" sladolede. Koji puta nabašete na neki dobar voćni sladoled tu u Kanadi, i povesećete se, no negdje na kraju svaki puta shvatim da to nije ono pravo, onaj zagrebački sladoled iz Jurišićeve, ili od Vinceka (čiji sladoledi su zaista fenomenalni). Tko zna dali je u to "sjećanje na sladoled" uključena i ona polagana šetnja prema Trgu s prijateljima s kojima si dijelio taj sladoled, ili možda ta atmosfera mladosti, ili ono posebno prijateljstvo koje smo imali s nekom posebnom osobom u svom rodnom mjestu. Bilo kako bilo, mnogi od vas mi govore da koliko god da su sladoledi ovdje dobri, ono "nešto" im ipak nedostaje, tako da mnogi danas, čim dođu u Hrvatsku, kreću u slastičarnice kojih se još i danas sjećaju na porciju ili dvije sladoleda. Svaki grad ima "svoju posebnu" slastičarnu, tako mi Ružica iz Generalturista, ponosna Varaždinka, govori o "Ramadanu" na varaždinskom korzu, gdje imaju odličan sladoled od jagode i citrone. Ana Tomas iz Adria travel, Karlovčanka, spominje slastičarnu kod "Cmog" ili Barešića kod starog košarkaškog igrališta u šancu; Bjelovarčani spominju slastičarnicu na korzu, Osiječani govore o "Azzuro" slastičarni, u Virovitici je poznat sladoled iz "Dore", u Slatini svi odlaze na dobar sladoled u "Tenu". Naša Nives iz Generalturista, koja je živjela u Konjicu priča s užitkom o slastičarni "Fontana", i o mostarskoj slastičarni kod Vilija. Naprosto čujete da joj se sline "skupljaju", kad govori o sladoledu kop Vilija, čak i preko telefona. U razgovoru s gđom. Biancom Benković saznala sam da Požečani zaista vole sladoled kod "Ivančice" ili "Snjeguljice".

I na kraju neka svima bude jasno da ja vrlo dobro znam da nisam uvijek objektivna kad pišem o onome što nas podsjeća ili sjeća na djetinjstvo, mladost ili rodni grad u kojem smo rasli. Ako mi to netko zamjeri - što mu ja mogu, ja se za to ne uzrujavam, jer tko može biti objektivn o onome što se voli punim srcem, o onome što vas stalno dira u srce, o onome što volite kao svoje dijete, koje je za vas upravo savršeno?

Valentina

GOSTI NAŠE ZAJEDNICE...

Pred par dana završio je Karabram u Bramptonu. Više o tome pročitajte u "Događajima zajednice". Plesni ansambl iz Bramptona "Marjan" pozvao je u goste poznati tamburaški orkestar "Ferdo Livadić" iz Samobora s dirigentom Željkom Bradićem, kao i nadaleko poznatog dirigenta s HRT, maestra Sinišu Leopolda. Pred njihov odlazak iz Toronta, HRVATSKA ISKRA je postavila par pitanja dragim gostima grupe "Marjan" maestru Siniši Leopoldu, kao i dirigentu orkestra "Ferde Livadića" gosp. Željku Bradiću o njihovim utiscima.

P. -Dobar dan, maestro. Kako se danas osjećate nakon prošle večeri slavlja kad je grupa "Marjan" dobila treću nagradu za kulturu na poznatom Karabramu u Bramptonu?

O. -Dobar dan i Vama, kao i svim čitateljima HRVATSKE ISKRE. Pa, kao i nakon svakog slavlja, čovjek je malo umoran, ali pun sam utisaka, pun impresija, ali ne samo ja, vjerujem i cijeli orkestar.

P. -Čula sam o vašem dolasku sa raznih strana, a čuli smo se i u Hrvatskoj. Recite mi, na čiji ste poziv došli u Kanadu?

O. - Moram prvo reći da dolazim svake godine u Kanadu na seminar sa kolegom Ivom Ivančanom na poziv Kanadsko Hrvatskog folklornog saveza, držati seminare po Kanadi. Ovaj puta prema dogovoru, na moju zamolbu gđi Kokošarević, došao je tamburaški ansambl "Ferdo Livadić" iz Samobora. Nas je gđa Kokošarević pozvala putem pisma da dođemo iz Hrvatske zastupati Hrvatsku na Karabram, i, eto, mi smo se odazvali i došli ovamo na 12 dana.

P. - Recite mi - u ovih nekoliko dana proživjeli ste jako mnogo. Što će vam najviše ostati u sjećanju?

O. - Dobro ste rekli da smo u nekoliko dana proživjeli puno toga. Ja bih čak nadodao, ne samo ja, već cijeli orkestar "Ferdo Livadić", jer orkestar je sastavljen od vrlo mladih ljudi. Vjerujem da su svi oni, pa i ja, doživjeli toliko u ovih nekoliko dana, koliko neki ljudi, nažalost, ne dožive kroz cijeli život. Mi smo, uz to što smo, naravno, vidjeli i Brampton i Toronto i sve one znamenitosti grada Toronta, kojih on ima jako puno, vidjeli smo i Niagaru i vjerujem da Niagara čovjeku koji je vidi po prvi puta ostaje za sva vremena u sjećanju. No, ono što ste pitali, što bih posebno izdvojio, mislim da je to susret s našim ljudima, s našim domaćinima, jer djeca i vodstvo orkestra su smještena, kao i gosp. Željko Bradić, dirigent, i gosp. Marijan Jakopac, vođa puta, po kućama, dakle kod naših domaćina koji su - malo bi bilo reći, susretljivi i dobri prema nama - nema riječi za to kako bi opisali kako oni s nama postupaju ovih dana, kako nas svugdje vode, ono što se kaže - daju sve od sebe. Mislim da će to najviše ostati svima nama u sjećanju. Razgovarao sam jučer prije ovog zadnjeg našeg nastupa u Kanadi sa ljudima, sa članovima orkestra koji su više nego oduševljeni. Oni su se toliko u ovih par dana zbližili sa svojim vršnjacima, članovima ansambla "Marjan", tako da se čak i malo pribojavam rastanka, kad ćemo krenuti za Hrvatsku, mislim da će tu pasti puno suza.

P. -Gledala sam Vas jučer na završnoj proslavi Karabrama. Činilo mi se kao da se osjećate jako "doma", a u stvari ste tako daleko od Hrvatske!

O. -Za mene bi se već zaista moglo reći da sam "doma" ovdje u Kanadi. Ja sam ne znam već koji puta ovdje u Kanadi, spomenuo sam da držim seminare svake godine u veljači. Čak je bila i varijanta da već dođem ovamo već sljedeći mjesec po istom poslu, ali to će se izgleda prolongirati za sljedeću godinu u drugom mjesecu. Ja ću vjerojatno biti prisutan ovdje i u devetom mjesecu kad bi trebala doći vrlo popularna emisija u Hrvatskoj "Lijepom našom", sa cijelom ekipom, gdje bi se održala turneja po Kanadi. Ja moram reći da sam zaista ovdje kod kuće i tako se osjećam. No

Gosti iz Hrvatske (s lijeva na desno) g. Željko Bradić i maestro Siniša Leopold

međutim, moram vam reći i da se cijeli orkestar tako osjeća, a upravo zahvaljujući tim našim brižnim domaćinima, koji su nam toliko toga pružili u ovih nekoliko dana. Ne samo time što su nam dali gostoprimstvo svoga doma, što su nas okolo vodili po svim krasnim mjestima, nego moram reći da su nam dali dušu, ono što je najvažnije, ono što će svima nama, ponavljam, ostati u sjećanju. Ja sam jučer gđi. Kokošarević rekao nakon završenog Karabrama i nakon dodjeljivanja nagrada, da te nagrade uopće nisu važne. Važno je ono što će ostati za cijeli život, ova povezanost s našim ljudima. Iako, rekli ste i sami, toliko smo daleko od Hrvatske, a osjećamo se zaista kao da smo u Hrvatskoj. Naša tambura - jer mi smo tamburaški orkestar - koja je, i ja to uvijek ističem, toliko važnu ulogu odigrala upravo kod naših iseljenika, koji su odlazili toliko daleko po svijetu od Hrvatske, a tambura je bila ta nit, koja je uvijek povezivala naše ljude sa maticom Hrvatskom. Tako je i kod našeg orkestra, ali nije bila dovoljna samo tambura, bitni su ovi ljudi koji su nas primili i kojima se ovaj puta ponovno zahvaljujemo na svemu.

Nastavak razgovora bio je s dirigentom orkestra "Ferdo Livadić" gosp. Željkom Bradićem.

P. -Sad ste dva dana prije odlaska za Hrvatsku - što ćete ponijeti sa sobom iz naše zajednice? Što Vas je najviše dojmilo u ovih nekoliko dana Vašeg boravka među nama?

O. Puno dojmova ima - a izdvojiti one najupečatljivije, dosta je teško. Ipak reći ću ovako - dojmilo me se ovo divno okupljanje ljudi raznih nacija, koji su našli zajednički jezik preko kulturnog rada, to znači preko plesa, pjesme, druženja, veselja. U drugim zemljama možda ljudi raznih narodnosti ratuju. Evo, ovdje u Kanadi se to na jedan najljudskiji način događa to druženje. To je ono što mi se najviše sviđa.

P. - Gledala sam i Vas jučer na proslavi Karabrama. I Vi ste, ako i gosp. Leopold, bili apsolutno "doma" tamo, u toj dvorani. Vidjelo se da ste dio cijele te manifestacije. Recite mi, koliko je grupa "Marjan" pridonijela tom Vašem osjećaju "doma" u Kanadi?

O. - Sigurno da je pridonijela, budući da su nas primili u kuće, drue se vaši mladići i djevojke s našim mladićima i djevojkama i mislim da je to najvrednije u svemu ovome skupa - taj kontakt koji se događa. Taj njihov razgovor - jednih na hrvatskom, a drugih na engleskom, dakle i jedni i drugi profitiraju: ovi uče hrvatski, a naši uče engleski. To je ono važno, što je pored ove pjesme i plesa, što smo vidjeli na ovom Karabramu. Mislim da je to najvrednije - baš taj ljudski kontakt. Zbog toga treba organizirati ovakve susrete, jer konačno mi stariji trebamo misliti na to da mladi iza nas ostaju.

Razgovor vodila: Valentina Krčmar
"HRVATSKA ISKRA" - Broj 39, 31. VII, 1999

Gospodarstvo

Tajkun "čistih ruku" - nepoznanica hrvatske privatizacije?

Zagreb, 19.srpnja - Prema istraživanju koje je proveo institut društvenih znanosti "Dr. Ivo Pilar", prosječni Hrvat hrvatske poduzetnike smatra (redom) osobama koje su "zloupotrijebile političke veze", koje "iskorištavaju druge ljude" te u osnovi - nepoštenima. Poimanje poduzetnika kao osobe koja kroz razvoj vlastite poslovne inicijative stvara radna mjesta i unapređuje ukupno gospodarstvo, domaća je javnost stavila tek na četvrto mjesto.

Zajednički nazivnik svih "loših svojstava" koja se pripisuju novim poduzetnicima jest - "tajkuni", ime koje pokriva sve poduzetnike, bez obzira na njihov objektivni poslovni (ne)uspjeh ili manje ili više poštenu praksu.

Čak 68 posto ispitanika smatra da je pretvorba i privatizacija bila loše provedena, te da ni jedan od pet osnovnih ciljeva privatizacije (očuvanje radnih mjesta, blagostanje zaposlenih, povećanje poslovne učinkovitosti, pravedna raspodjela društvene imovine i dolazak sposobnih na upravljačka mjesta) nije ostvaren. Oko 65 posto ispitanika smatra da je potrebno revidirati cjelokupnu privatizaciju. Takav stav javnosti prema istaknutim poduzetnicima u društvu napadno odudara od mišljenja prema svojim najuspješnijim poduzetnicima (ili najbogatijima) ima javnost zemalja razvijenog tržišnog gospodarstva.

Industrijalci zapadne Europe česti su gosti, primjerice, predsjednika država, a njihovo se mišljenje uvažava u brojnim problemima. "Prosječni" uposlenik, s druge strane, društveni ugled koji stoji iza imena nekog od velikih koncerna, smatra najboljom garancijom za siguran posao i mirnu egzistenciju.

"Istraživanje vrlo dobro ilustrira raspoloženje ljudi, ali nije baš usporedivo s načinom na koji problem gledaju ekonomisti", ističe dr. Branimir Lokin, direktor Sektora za gospodarsku strategiju pri Hrvatskoj gospodarskoj komori. Naime, objašnjava Lokin, raspoloženje javnosti može biti izazvano nizom razloga, pri čemu je upitno u koliko su mjeri ljudi i jedini krivci za poražavajuću gospodarsku situaciju, a koliko je krivica na donositeljima ključnih odluka u vladajućoj garnituri.

"Odgovornost je, prije svega, na ljudima koji su kreirali politiku, od financija, preko privatizacije, do razvojne strategije hrvatskoga gospodarstva", kaže Lokin. Većinu, pak, ključnih odluka u privatizaciji, odnosno "tajkunizaciji", koje su odredile daljnji tijek procesa i njegove rezultate, donio je Hrvatski fond za privatizaciju, zapravo - državna institucija.

"Tajkuni po hrvatskom receptu" su, prema Lokinovom mišljenju, zapravo krajnji rezultat preklapanja brojnih interesa, od političkih do poslovnih, ali osnovna je odgovornost ipak na državi, odnosno "pravilima igre" koje je uspostavila. "Kada se počelo raspravljati o modelima privatizacije, zalagao sam se, primjerice, za model koji je i proveden, ali uz neke uvjete. Jedan od njih koji sam slao još tadašnjoj Agenciji za privatizaciju, bio je i da se dionice dodijeljene uz popust ne mogu naći na tržištu vrijednosnicama dok se ne otplate u potpunosti," kaže Lokin. Cilj je bio dobiti zaposlenike koji bi bili i (mali) vlasnici poduzeća, te bi bili zainteresirani za njegov rast, što bi omogućilo manji pad proizvodnje, održavanje gospodarske strukture i mogućnost traženja rješenja gospodarskih problema "u hodu".

Crno-bijelu podjelu na tajkune koji su unaprijedili i razvili "povjereno", kao što je Ivica Todorčić ili Luka Rič, i one koji su sve uništili, kao Josip Gucić i Miroslav Kutle, Lokin također smatra paušalnim i pogrešnim. "To istraživanje daje paušalnu ocjenu, koja ne vodi računa o nizu faktora", ističe Lokin. Ishod svih tako provedenih istraživanja je, po njegovu mišljenju, zapravo unaprijed poznat, jer je jasno da će ljudi u brizi za vlastitu egzistenciju, pogodeni gubitkom radnog mjesta, osiromašenjem i općim nepovoljnim okruženjem, stvari projicirati negativno. "Takav pristup, kada je riječ o znanstvenom radu, ne odobravam.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 39, 31. VII, 1999

To je posebice važno zbog toga što nas čeka revizija u kojoj će se morati voditi računa o kriterijima za napredak, stvaranje perspektive", upozorava Lokin. Takve paušalne ocjene riskiraju stvaranje novog "antiprivatizacijskog bloka", stvaranje svojevrsne revolucionarne atmosfere, koja, smatra Lokin, teško može rezultirati prihvatljivim rješenjima.

Kako na proces privatizacije i sve ono što ga je u Hrvatskoj pratilo gledaju poduzetnici, među kojima ima i onih uz čije se ime na naslovnica novina vezuje i naziv "tajkun"?

GoRanko Fižulić, predsjednik Uprave Magme, tvrdi da nije sudjelovao u privatizacijskom procesu u Hrvatskoj budući da Magma, koja zapošljava 450 radnika i ostvaruje 300 milijuna kuna godišnjega prometa, nastala iz obiteljskoga obrta. Dosege hrvatske privatizacije Fižulić ocjenjuje - negativno. "Ni jedan od ciljeva privatizacije, koje su još 1990. godine postavili teoretičari tranzicije u Hrvatskoj nije ostvareno", tvrdi Fižulić. Dodaje da se u nas sve manje govori o ekonomskim, a sve više o socijalnim aspektima privatizacije, što, po Fižuliću, nema puno veze s njezinom vrhom. On, naime, smatra da nas je privatizacijski proces trebao približiti zapadnim gospodarskim uzorima.

"Uvijek sam tvrdio da će vlasnički portfelji većine tvrtki u procesu privatizacije završiti u rukama banaka, što se i dogodilo. Na taj način u nepovrat je otišlo sedam godina, pa nas istinska privatizacije tek očekuje," zaključio je Fižulić. Na pitanje kako gleda na mogućnost revizije pretvorbe, Fižulić smatra da "već dosljedna primjena zakona znači reviziju, budući da mnogi ugovori o prijenosu vlasništva nisu provedeni do kraja", što znači, dodaje, da novostečeno vlasništvo mnogi hrvatski tajkuni nisu do kraja platili. "No, u slučaju promjene vlasti, postoji mogućnost i da dođe do potpune revizije privatizacijskoga procesa", zaključuje Fižulić.

I predsjednik koncerna Agrokor Ivica Todorčić tvrdi da se zalaže za "provedbu objektivne kontrole i revizije" procesa privatizacije. Međutim, u priopćenju koje je poslao u Vjesnikovu redakciju, čelni je čovjek te tvrtke ustvrdio da je "pitanje uspješnosti hrvatskoga gospodarstva puno složenije od samoga problema pretvorbe i privatizacije". "U kakvom su stanju Nama, Croatia Line, Jedinstvo, Prvomajska, Geotehnika i mnoga druga poduzeća koja su još uvijek u državnom vlasništvu?", pita se Todorčić. I predsjednik Uprave Lura Grupe Luka Rajić smatra da je "opravdano provesti reviziju pretvorbe, ako će se rezultati iskoristiti radi poticaja izlaska iz teške situacije u kojoj se nalazi hrvatsko gospodarstvo." No, kako kaže, "pitanje je koliko se sada, nekoliko godina nakon provedene pretvorbe, uspješno može realizirati nova pretvorba tamo gdje je bilo nezakonitosti u provedbi". Ipak, za očekivati je da bi "revizija pretvorbe pridonijela početku konsolidacije gospodarskih subjekata", zaključuje Rajić, dodavši da bi time oni koji su u tom procesu bili "čistih ruku" mogli "nastaviti s uspješnim poslovanjem i bez neopravdanih hipoteka iz prošlosti usmjeriti se na daljnji razvoj".

Adriano Milovan, Goran Smiljanić
Vjesnik, "Tema dana", 20. srpnja 1999

TEL: (905) 602-8900
FAX: (905) 602-8899
Mobile: (416) 399-4309
E-mail: Generaltourist@ICA.net
Web page: <http://www.Generaltourist.com>

TRAVEL SERVICE LTD.

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
Member of IATA

Exclusive Agents for
CAR RENTAL
in Croatia

3045 Southcreek Road, Unit 1
Mississauga, Ontario, CANADA L4X 2X6

JOHN LONCARIC
President

DO 2000. CESTOM DO RIJEKE ZA SAT I POL, A 2004. DO SPLITA ZA 3,5 SATA

ZAGREB, 13. srpnja - Posvećenost projektu autoceste Zagreb-Split-Dubrovnik za Hrvatsku je, prema riječima premijera Zlatka Mateše, bitna i na unutarnjem i na međunarodnom planu. "Riječ je o cesti koja integrira Hrvatsku, ali istodobno i cesti koja jednim dijelom kao 'Jadranska autocesta' povezuje Tursku, Grčku, Albaniju, Crnu Goru s Italijom te sjeverozapadom Europe", istaknuo je premijer.

Na tome zapravo i počiva Strategija prometnog razvitka Hrvatske, koju u drugom čitanju uskoro očekuju saborski zastupnici. Promjene prema konačnom izgledu strategije podrazumijevaju više novca za održavanje cestovne mreže, veći stupanj prioriteta izgradnji dvaju pravaca prema Splitu. Prvi uključuje obnovu i poboljšanje karakteristika ceste preko Slunja i Plitvica te Gračaca do Knina, Sinja i Splita, a drugi je pravac na kojem će se, sukladno sporazumu s Bechtelom, graditi autocesta (Bosiljevo-Žuta Lokva-tunel Sv. Rok-Zadar-Šibenik-Split-Dubrovnik).

Dva glavna prioriteta su i dalje pravac od Goričana, odnosno granice s Mađarskom, preko Zagreba i Karlovca do Rijeke, te pravac koji leži na X koridoru, a prostire se kroz Hrvatsku - od Bregane, preko Zagreba do Slavonskog Broda i dalje preko Županje do Lipovca. Na tim pravcima najviše je izgrađenoga i ta dva koridora možemo najprije staviti u punu funkciju. Osim toga, na ta dva pravca, koji su i najfrekventniji, najlakše je pronaći i angažirati strani kapital.

Kako trenutno izgleda cestovna slika Hrvatske? Unatoč problemima s financiranjem, gradi se i radi na raznim stranama. Pyhmski pravac od Macelja, odnosno Maribora, prema Zagrebu izgrađen je od Krapine do Zaprešića u profilu autoceste te od Zaprešića do Zagreba u profilu poluautoceste. Ovih dana očekuje se formiranje zajedničkog poduzeća bavarske tvrtke Walter Bau i hrvatske Vlade koje bi gradilo i upravljalo autocestom za dionicu od Macelja do Krapine te od Zaprešića do Zagreba. Nedavno su predstavnici Maribora istaknuli da će utjecati na slovensku Vladu za što hitniji početak izgradnje slovenskog dijela "Pyhmske autoceste". Koridor 5b je pravac od Budimpešte do Goričana, Zagreba i Karlovca prema Rijeci. Od Goričana do Varaždina izgrađena je autocesta, a sa zagrebačke strane autocesta je stigla do Komina. U izgradnji je potez do Brezničkog Huma, a pred početkom radova od Brezničkog Huma do Varaždina. Sve bi trebalo biti gotovo do kraja 2000. godine. Iako ima problema s financiranjem, ovih se dana očekuje konačna odluka o jamstvu Svjetske banke što bi problem trebalo riješiti. U prilog tom pravcu ide i odluka Mađarske da u prioritet stavi njihov državni pravac D7 od Budimpešte do Goričana.

U nastavku autocesta do Karlovca je gotova, u tijeku su radovi na obilaznici Karlovca do Vukove Gorice i dalje prema Bosiljevu, a s druge strane rade se i veliki objekti na potezu od Kupjaka do Vrbovskog. U većem potezu, u prvoj fazi koja bi trebala biti gotova do kraja 2000. godine, riječ je o poluautocesti. Autocesta stiže s karlovačke strane do Bosiljeva, zatim sve do Grobnika ide u profilu poluautoceste.

Pravac od Bregane do Lipovca praktički je najizgrađeniji. Od Bregane do Zagreba gradi se autocesta u punom profilu i to punom parom. Na drugom kraju, do kraja mjeseca u promet bi trebala biti puštena dionica Oprisavci-Velika Kopanica kao poluautocesta, s time da se odmah nastavljaju radovi na drugom kolničkom traku. Uskoro se očekuje i nastavak prema Županji te dalje prema Lipovcu.

Prema Splitu radi se na poboljšanju tehničkih karakteristika "plitvičke ceste", a počele su predradnje za izgradnju auto-

ceste od Bosiljeva do tunela Sv. Rok, što radi američki Bechtel u kooperaciji s turskom Enkom. Taj bi dio trebao biti gotov do kraja 2004. godine, a u Bechtelu "prijete" da bi mogao biti gotov i nešto ranije. Novac, navodi se, nije problem. Autocestu od Sv. Roka prema Splitu, gradit će austrijsko-talijanski na jednome, a hrvatski konzorcij na drugom dijelu. Detalji će u javnost ovih dana, a posao bi trebao biti gotov također do 2004. godine. Nastavak prema Dubrovniku je u fazi planiranja, a predstavnici Bechtela zainteresirani su i za taj posao.

U Istri radi se na prvoj fazi "istarskog ipsilona", planira se druga faza koja bi povezala Kanfanar s Umagom. Problem je financiranje i politička odluka o neuvođenju cestarina. Kad sve to bude gotovo (oko 2004. godine) Hrvatska bi trebala biti vrlo dobro povezana kako u unutarnjem tako i u međunarodnom prometu. Veze sjever-jug i istok-zapad u glavnini bi bile riješene, kao i priključci na glavne europske koridore. To znači da bi putovanje uzduž i poprijeko Hrvatskom uzimalo osjetno manje vremena. Do Splita za 3,5 sata ili do Rijeke za sat i pol, ono je što nam svima treba, bez obzira jesmo li na cesti poslom ili na putu za odmor.

Za dovršenje "Jadranske autoceste" preostaje spoj od Rijeke prema Žutoj Lokvi te dionica Split-Dubrovnik i dalje prema Crnoj Gori. U svakom slučaju, u idućih pet godina, cestovni promet u Hrvatskoj, prema onome što se sada gradi i planira, trebao bi u većem dijelu biti osjetno kvalitetniji nego danas. No, preduvjet za sve to je ulazak stranog kapitala kroz koncesije. Jer, brza gradnja nije moguća iz vlastitih izvora financiranja. Mladen Jamborvić, Vijesnik, 14. 07.99

DRAGOVOLJNI RAD MLADEŽI U OBNOVI DOMOVINE – TASK FORCE 99

Prvi sastanak ovogodišnjih sudionika TASK FORCE 99 iz 10 zemalja svijeta će se održati u Zagrebu u zgradi Hrvatske matice iseljenika na Trgu Stjepana Radića 3 u SUBOTU 17. srpnja 1999. s početkom u 16 sati. Sudionicima i nazočnim novinarima obratit će se ravnatelj Hrvatske matice iseljenika gospodin Ante Beljo.

Naime, Hrvatska matica iseljenika organizira tradicionalni ljetni dragovoljni obnoviteljski program TASK FORCE 99 koji će se održati od 17.7. do 7. 8. 1999. u kojem mladi iz domovine i iseljenstva rade na obnovi ratom porušene Hrvatske. Ovogodišnji TASK FORCE se ostvaruje u Daruvaru gdje će mladi hrvatski iseljenici sudjelovati u obnovi ratom postradalih dijelova toga hrvatskog kulturno povijesnog prostora, a u drugom dijelu svoga programa pripomagat će pri arheološkim iskapanjima na tamošnjim arheološkim lokalitetima. U obnovi će sudjelovati 30 mladih ljudi iz Argentine, Australije, Chilea, Francuske, Kanade, Njemačke, Sjedinjenih američkih država, Švicarske, Švedske te Savezne Republike Jugoslavije uz svesrdnu pomoć mladih iz Hrvatske. Voditelj projekta je gospodja Nives Antoljak.

TASK FORCE je započeo u jeku ratnih stradanja Hrvatske 1992. godine, a hrvatska ga iseljenička mladež nastavlja održavati i u mirnodobsko vrijeme pod istim nazivom, odnosno u vrijeme obnove Domovine. Do sada se TASK FORCE uspješno odvijao u Vocinu, Gornjem Brgatu kraj Dubrovnika, Istri, Plitvičkim jezerima, Skradinu, otočicu Galovcu kraj Zadra. Svake se godine obnoviteljskom programu Hrvatske pridruže i prijatelji hrvatske djece iz cijeloga svijeta, od mladih Amerikanaca i Kanadana do mladih Francuza i pripadnika drugih naroda.

Program TASK FORCE za svoje sudionike priređuje i razli-

Međunarodni odnosi Zločinac bez zemlje

Davorka BLAŽEVIĆ

Otkako je Međunarodni haaški tribunal stegao obruč oko prvoplasiranog balkanskog ratnog zločinca Slobodana Miloševića, a srpski narod s desetljećem zakašnjenja pokazao prve znake buđenja iz opijenosti nebeskim poslanjem "odabranog naroda", ni zloglasni general Ratko Mladić, ma gdje bio, nema više sna.

Prema najnovijim vijestima što ih donosi skopski "Utrinski vesnik", pozivajući se na banjalučki list "Reporter", neustrašivi ratnik, ruku krvavih do lakata, na čijoj su duši tisuće ubijenih Hrvata, Muslimana i nemali broj Srba, ali i građana drugih nacionalnosti u godinama surovoga rata diljem Hrvatske i Bosne, zatražio je azil u Makedoniji. Zašto baš Makedoniji?

Razlozi su upravo prozični. Naime, kako piše skopski tisak, u svojem obrazloženju Mladić navodi da mu je supruga Makedonka te da je kao oficir bivše JNA veći dio svojeg radnog vijeka odradio u Makedoniji, odnosno nekadašnjoj Trećoj armijskoj oblasti. Time je valjda dovoljno zadužio Makedonce, pa se nada njihovoj zaštiti. Tvrdi se također da se Mladić već dulje vrijeme krije u Makedoniji te da je navodno dobio jamstva od makedonskih vlasti za osobnu sigurnost i sigurnost svoje obitelji. Spekulira se i nekom vrstom protuusluge kojom Makedonija vraća dug besprizornom generalu koji se, navodno, u vrijeme rata u Hrvatskoj i BiH suprotstavio napadu i na Makedoniju te pomogao u spašavanju stotina mladih Makedonaca koji su se zatekli blokirani u ratnim zonama.

Teško je reći koliko je istine u tim špekulacijama, no doista je nevjerojatno da bi Vlada najjužnije države nastale raspadom bivše Jugoslavije, koja je i sama otpjela teške posljedice velikosrpskog terora pred kojim se spasila tek zahvaljujući međunarodnim mirovnim snagama, mogla pružiti utočište srpskom zločincu. Makedonija ima diplomatske odnose s Hrvatskom i BiH, ozbiljan je pretendent na ulazak u euro-atlantske integracije, ostvaruje vrlo dobru suradnju s Haaškim sudom koji je Mladiću za petama, i u izravnoj je ekonomskoj i političkoj ovisnosti o međunarodnoj zajednici. Azil za "lice s haaške tjalice" stoga bi bio ravan samoubilačkom činu.

Uostalom, gdje još može biti sunca za nečasnika Mladićeva formata, osim možda među afričkim plemenima ili u bratskim režimima Miloševićeve Srbije? Još 1992. pred Javnim tužiteljstvom u Šibeniku generalu Mladiću je suđeno zbog ratnog zločina protiv civila i odrezana mu je kazna od 20 godina zatvora. Riječ je o čovjeku koji na savjesti nosi Kijevo, Škabrnju, Zadar, Šibenik, Srebrenicu i stotine drugih razorenih gradova i sela u Hrvatskoj i BiH. Govorimo o čovjeku koji je i potkraj rata u BiH za beogradski NIN uz ostalo izjavio: "Metak u glavu, pa da vidiš. Metak se najbolje poštuje. Bog silu ne voli, sila Boga ne moli." Haagu je bezočno poručivao da je on i te kako skup i da njega narod štiti. "Mene čuva moj obraz, moje poštenje i lična žrtva u ovom ratu", hvalio se zloglasni, poraženi general koji sada moli utočište od drugoga naroda. Njegov ga je, ma koliko bio skup, jeftino prodao. Makedonci Mladiću ništa ne duguju, ali su dužni sudu pravde, i ako je kod njih, valjda su spremni i besplatno, drage volje ga izručiti.

Slobodna Dalmacija, 15. 07.99

Čite obrazovne, zabavne i športske sadržaje kako bi se hrvatska iseljenička mladež i njihovi prijatelji iz svijeta što bolje upoznali s različitim dijelovima života i rada u domovini svojih očeva. http://www.matis.hr/task_force

SFOR'S "licence to kill"

A serious traffic accident that occurred on the road between Komin and Opuzen, which according to available information, was caused by a member of SFOR, added three more victims to the list of casualties caused by collision with SFOR vehicles. In little over a year, five accidents caused by SFOR members killed eight people, five of whom were killed in the last two accidents alone. Once again, after the accident, the SFOR members were arrogant even toward the police who came to the scene to investigate the cause of the accident. Judging by the police report, there were no grounds for arrogance. The driver of the SFOR truck was passing a car where this was not permitted and ran head on into a car that was driving in its lane coming from the opposite direction. In addition, the truck driver hit the brakes only after he hit the car. His refusal to submit tachographic records to the police was an act of utter impertinence.

The SFOR-caused accidents, all of them relatively serious, have been almost as numerous as instances of the negative experiences with compensation for damages with insurance companies. The army is always different and ruled by specific regulations. However, no military laws allow such wanton death and destruction on public roads. Each and every driver, whether civilian or military, must adhere to local traffic regulations. He must obey those rules even if he did not want to come to country in question. He was placed in this position by his military service. And it is the military service that should have taught him how to observe regulations, whether they are pronounced by his commander or are written on road signs. Statistics may excuse just about everything. The total number of kilometers covered by SFOR vehicles and the number of accidents killing eight and injuring a few more people is statistically acceptable. However, statistics do not matter much to the families of the killed, especially because the list includes two children.

This is what makes the question of legal proceedings that are (not) being conducted against SFOR drivers more than justified. If they did the same in their own countries, they would be serving time in jail. But they did it in Croatia in the service of their country, so that before the court and public in their countries their crime may be seen as having mitigating circumstances. But do they really?

Mladen, Jambrović, Croatia Weekly, July 15, 1999

GLOBE AND MAIL - LETTERS TO THE EDITOR Can a massacre be provoked and thus "justified"?

Re-reading several times Prof. Mandel's analysis of NATO's engagement in the Balkans (Will Nato be held accountable for war crimes? July 20) one fails to see the connection between the bombing of military targets and ethnic cleansing perpetrated by the Yugoslav government on their own citizens of Albanian descent. Following the same logic does this mean that the bombing of Germany by Allied forces also "provided an excuse for massacre" (Prof. Mandel's words) of millions of Jews by sending them to the gas chambers? In both cases, the massacre was put systematically in place (remember Srebrenica!) long before the involvement of others, be it NATO or the Allies.

Srebrenka Bogovic-Zeskoski